

KOL DAR NEVELU,
PROTESTUOKITE VISI
PRIEŠ KARĘ!

LAISVĖ

SĖLPKITE GAUSIAI NUO
KENTĖJUSIUOS NUO
KARĖS!

Nr. 20

BROOKLYN, N. Y. KOVO (MARCH) 9 d. 1917 m.

VII METAS

Tie 12 senatorių.

Pereitą nedėdientį, su 12 valanda nakties, pasibaigė sesijos Amerikos Kongreso (senato ir atstovų namo). Naujas kongresas turi susirinkti rudenį.

Prezidentas Wilsonas, prieš išsiskirstysiant kongresui, norėjo gauti labai plačius įgaliojimus veikti visai savystoviai reikaluose su Vokietija. Visų pirma, jisai prašė atstovų namo ir senato duoti jam valią apginkluoti Amerikos prekybinius laivus, plaukiančius Europon. Tasai žingsnis aiškiai veda prie karės, nes Vokietija jau pasakė, kad su apginkluotais Amerikos laivais ji elgsis, kaip su priešų laivais.

Wilsonui pasisekė pervaišyti reikalaujamą rezoliuciją atstovų name, bet senate Wilsono dalgis užėjo ant akmens. Žinoma, dauguma senatorių būtų pritarę Wilsonui, bet tenais atsitiko ve kas. Atsirado 12 senatorių, Wilsono priešų, kurie nutarė nedaleist prie balsavimo ir todėl sakė ilgiausias prakalbas. O senate yra tokia taisyklė: kolei nors vienas senatorius nori kalbėti, tol negalima balsuoti. Na, tai tie senatoriai kad kalbėjo tai kalbėjo, net iki 12 valandos nakties, kuomet pasibaigia šito kongreso veikimas. Po 12 val. nakties senatoriai jau nustoja savo įgaliojimų.

Taip tai tie 12 senatorių savo prakalbose ir sugadino visą Wilsono biznį. Formališkai dalyką imant, jisai dabar neturi pavelėjimo ginkluot laivus.

“PAKART JUS!” — ŠAUKIA PATRIOTAI.

Prieš tuos 12 senatorių, kurie suvaržė Wilsono veikimą, dabar sukilo visi patriotai. O tie 12 senatorių visai ne socialistai ir nėra vokiečių patriotai. Vienas iš jų Stone, iš Missouri, yra net pirmininku senato užsienių reikalų komisijos.

Prieš juos dabar patriotai stačiai siunta. Štai, 5 d. kovo New Yorko Carnegie Hall įvyko susirinkimas “American Rights League”. Žmonių buvo kupina svetainė ir kuomet kalbėtojai tik suminėdavo kurio bent iš tų 12 senatorių vardą, tuojaus minia pradėdavo šaukti: “pakart juos! pakart juos! jie išdavikai.”

SUSIRĖMIMAS POLICIJOS SU STREIKIERIAIS.

Niagara Falls, N. Y. — Vietos darbininkai išėjo streiką, kad pagerinus savo vargingą buvį. Policija ir šnipai deda visas pastangas, kad tik streiką sulaužys ir darbininkus priverstų grįžti atgal. Iš tos priversties tarpe streikierių ir policijos įvyko susirėmimų. Vienas darbininkas, lenkas, mirtinai sužeistas; kiti lengviau.

Sandora už Wilsoną.

“Brockton Daily Enterprise” praneša apie mitingą Montello Mass., skyriaus lietuvių tautinės sandoros. Tame mitinge kalbėjo “Atėties” redaktorius A. Rimka, J. Baniulis, A. Dembin, S. Baronas ir kiti.

Pirminkavo tame mitinge p. Čižauskas. Susirinkusieji išreiškė lojaliskumą (ištikimybę) Amerikai ir pasižadėjo rėmti Sąjūnytų valdžią ir Wilsoną. Draugija pasisako, jog jos nariai tarnaus taip, kaip lieps šalies interesai. (“Laisvės” skaitytojai meldžiami sulygti šią žinutę su straipsniu “Protestuot ar neprotestuot, atelpanti šiame “Laisvės” num. ant antro puslapio).

BRITAI STUMIA VOKIEČIUS ATGAL.

Rajone palei upę Anera britų kariūnė stumia vokiečius atgal. Britų komandieras praneša, kad tame rajone vokiečiai be pasipriešinimo apleidžia savo tranšėjas ir traukiasi atgal. Šiomis dienomis britams pavykė paimti dvi mylias pločio apdrintų tranšėjų ir 170 nelaisvių.

Manoma, kad vokiečiai neturi užtektinai įgėjų pasipriešinti, todėl ir traukiasi atgal.

NORĖJO SUKELTI REVOLIUCIJĄ INDIJOJ.

Penki suarežuoti. New Yorko ir Hobokeno policija sakosi susekusi žymius suokablininkus, kurie New Yorke gyvendami, norėjo prirengti sukilimą Indijoje. Jie turėjo savo uždavinį organizuoti tam tikrus būrius ir per Chiniją pereiti į Indiją.

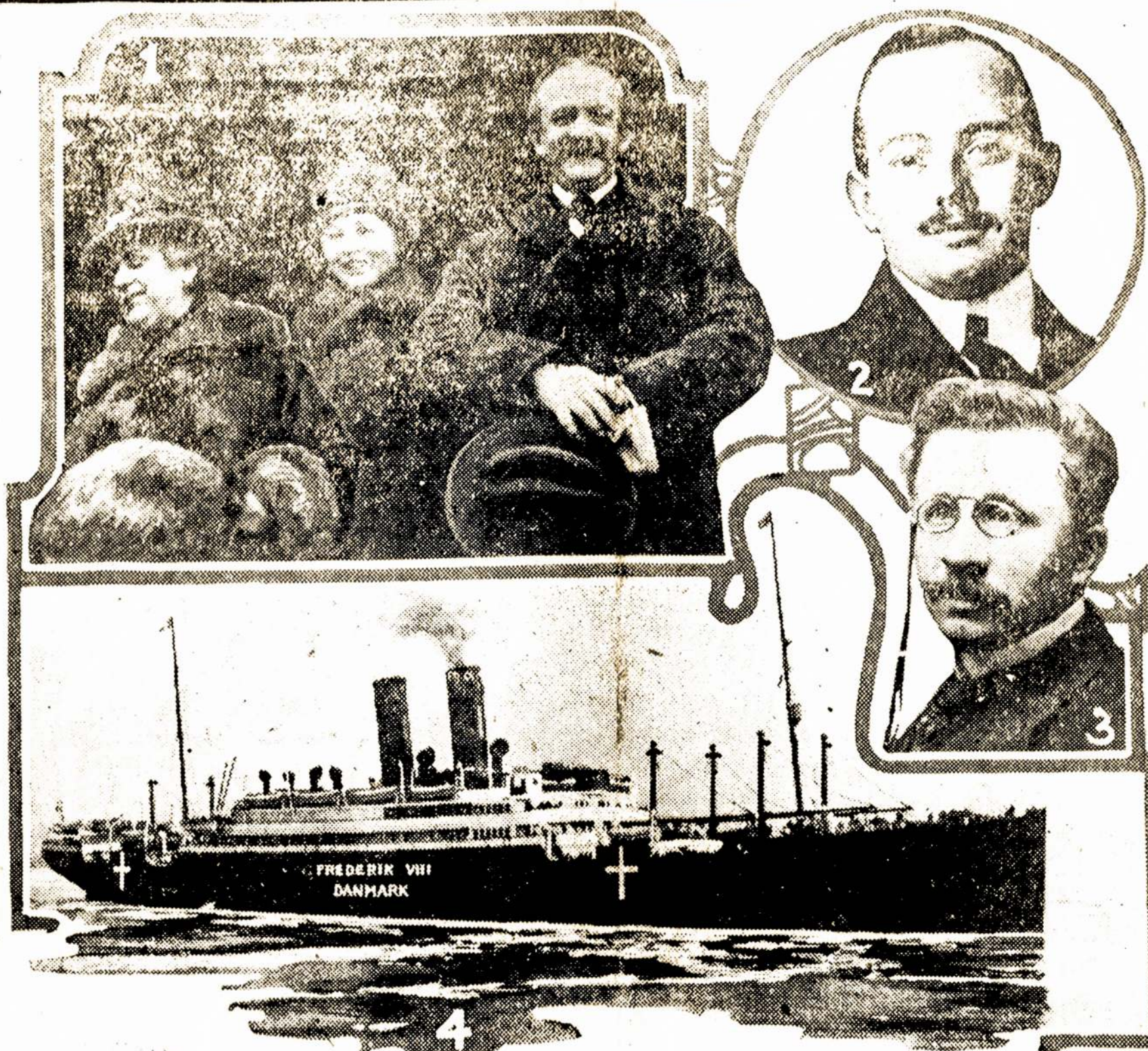
Visų pirma, areštuota vokiečys Ernest Kunna ir indas daktaras Chandre Chakrabarti. Juodu jau prisipažino gavusių iš vokiečių ambasados viršininko \$60.000. Sakoma, kad jie turėjo savo sandėlius Chinijoje. Hobokene areštuotas vokiečys chemistas Fritzas Kolb. Jisai buvo Imperial hotely. Tenais atrasta bombų fabrika.

Dabar spėjama, kad Kolb ir jo vienamaniai žino, ką nors apie milžinišką sprogimą ant Black Tom pusės.

Policija sakosi turinti savo rankose paskutinius likučius vokiečių propagandos Amerikoje.

EXTRA SESIJA KONGRESO.

Washington, D. C. — Manoma, kad reikės šaukti extra sesiją kongreso net vėliau, kaip 1 d. birželio. Yra daug svarbių įstatymų, kurie neužsibaigė su šia sesija.

Buvęs vokiečių ambasadorius Amerikoje von Bernstorff ir jo žmona. Nr. 2 — tai von Igel, kuris įtartinai įvairiuose suokabliuose. Nr. 3 George Bartholme — vokiečių laikraščių korespondentas. Jie plaukia ant laivo “Frederich VIII” į Vokietiją.

Suėmė daug konspiratorių.

NEW YORKO VALSTIJOS CENTRALĖS VALSTIJOS EINA SU VOKIETIJA.

Londonas. — Suvalstijoms prisieis pertraukti diplomatiškus ryšius su visomis centralėmis valstijomis, nes jos pritaria Vokietijos plenams skandinti visus neutralių šalių laivus, gabenančius kontrobandą talkininkams. Bulgarijos valdžia dabar rengia specialę notą dėl Suvalstijų, kad ji pilnai pritaria Vokietijos plenams. Bulgarijos ambasadorius iš Washingtono tuojaus bus atsauktas.

Iš Amsterdamo praneša, kad Austro-Vengrijos valdžia davė Suvalstijų ambasadoriui atsakymą, jog ji irgi prisideda prie Vokietijos ir sykiu skandins visus neutralių šalių laivus.

750 LAIVŲ “NEW YORKO APGINIMUI.”

Nors New Yorkui joks pavojus negresia, bet jau tapo sumobilizuota 750 įvairaus didumo laivų, kurie saugos pakraščius, kad priešas neužpuolėtų ant New Yorko. Ant tų laivų tarnaus 10,000 karių.

Ar šiaip, ar taip, bet kapitaiškai ne juokais rengiasi prie karės.

MUSIAI TIES VERDUNU.

Iš Paryžiaus praneša, kad naktį, 5 d. kovo, po Verduną vokiečiai buvo padarę labai smarkias atakas ant francūzų pozicijų. Nors francūzų artilerija tas atakas atmušė, vienok vienoj vietoj vokiečiai visgi dasigavo priešakinį francūzų tranšėjų ir jose pasiliko.

ko nežino apie amerikiečius, nežino, kad Širvydas senai senai renegatu virto). Be sveikinimų, norėčiau gauti iš jūsų lašinių, surio, pieno, dešrų ir tt.

Sveikinkite mano draugus. Jusų A. Janulaitis. Adresas: Civilgefängener Rechtsanwalt Augustin Janulaitis, Gefangenenzellazarett I, Bar. 10, Czersk, Westpr., Deutschland.

UŽGROBE AMERIKOS LAIVĄ.

Iš Londono praneša, kad Anglijos blokadiniai laivai paėmė nelaisvėn Amerikos laivą, kuris norėjo plaukti į Vokietiją. Dabar tas laivas pristatytas į Anglijos uostą ir visos prekės bus konfiskuotos.

Kasžin, ar Suvalstijų valdžia grąsis Anglijai pertraukimu diplomatiškų ryšių už tokį pasielgimą?

EUGENIKOS ĮSTATYMAI ILLINOIS VALSTIJOJ.

Springfield, Ill. — Illinois atstovų butan įnešama bilijus, kuris reikalauja, kad žmonės rengiantis išsiimti vedimo laisnį, tiek vyras tiek moteris, turi parodyti daktaro paliudijimą, jog jie neserga veneriškomis ligomis.

Prasižengėliams bilijus grąsina pinigiska bausme nuo \$100 iki \$1,000 ir metais kalėjimo.

YARROWDALE BELAISVIŲ NEPALIUOSAVO.

Iš Berlyno praneša, kad 64 Amerikos Jūrininkų, suarežuotų ant laivo Yarrowdale ligi šiol dar nepaliuosavo. Amerika vėlei reikalauja jų paliuosavimo.

Kas pavaduos K. Liebknechtą?

VIETON K. LIEBKNECHTO — F. MEHRINGAS.

K. Liebknechtas, Vokietijos revoliucionierius, dabar katorgoj. Jisai jau nebe reichstago atstovas. Jam atimta atstovo teisės. K. Liebknechtas atstovavo reichstage Pottsdamo distrikta, tai yra tą distrikta, kuriam patsai kaizeris gyvena.

Neseniai įvyko nauji rinkimai. Liebknecht draugai išstatė kandidatūrą F. Mehringą, vokiečių socialdemokratijos istoriko, redaktoriaus “Leipziger Volkszeitung”. Jisai yra kairysis. Patriotai davė viską, kad tik Mehring nebūtų išrinktas, bet neišpildė jų norai. K. Liebknecht draugas — Fritzas Mehringas išrinktas kongresan.

Ir vėlei Vokietijos reichstage kaizerio distrikta atstovaus patsai smarkusis socialdemokratas.

NELAIMĖ ANT GELŽKELIO.

Altoona, Pa. — 27 d. vasario, naktį, čia susidūrė du traukiniai — pasažierinis ir tavorinis. 20 žmonių tapo užmušta, — 19 pasažierių ir 1 traukinio darbininkas. Sužusta keturi plieniniai vagonai. Ant prekinio traukinio tik vienas žmogus sužeistas.

BALTGUDŽIAI.

Užsienio laikraščių žiniomis, praėjusių metų gruodžio mėnesį Vilniuje gūdai įsisteigė mokyklų komisiją, kuri organizavusi pedagogijos kursus. Bet paprastųjų mokymo dalykų kursų programon įvedė gūdų kalbą. Gūdų istorija ir gūdų literatūra istorija. Mokomoji kalba buvusi gūdų. Pavasari 1916 m. Vilniuje atidarė penkias gūdų mokyklas tose miesto vietose, kur daugiausia gūdų gyvena, — buitent — Šnipiškyje, Lukiškyje, Antakalnyje, Žvėryne. Norėję atidaryti dar dešimt mokyklų, bet ar šis sumanymas įvyko — nežinia. Gudiškų mokyklų esą atidaryta ir kitose vietose, pavyzdžiui, Gardine prie Borisovo vienuolyne. Pagaliaus pastaruoju laiku Svisločėje atidaryta gūdų mokytojų seminarija, kurioje yra du mokytojų ir 20 mokinių. Prie seminarijos, atidaryta pradedamoji mokykla. Matyti, kad ir gūdai nori turėti savą mokyklą, kurioje vaikai mokytųsi gudiškai.

LENKUOSE.

“Vossische Zeitung” žiniomis Varšuvos generolas gubernatorius Bezeleris išlaidęs lenkus atsisaukimą. Atsisaukime Bezeleris prašo

lenkus klausyti vokiečių vyriausybės ir netikėti per daug pasklidusiais gandai, kad lenkai visai nepriklausomi esą.

ANGLIJA PER MĖNESĮ LAIKO NETEKO 123 LAIVŲ.

Britų valdžia oficialiai paskelbė, kad per vasarį mėnesį vokiečių submarinų paskandino 123 Anglijos laivus. Ant 67 laivų buvo submarinų užpuolusios, bet pastarieji išsigelbėjo nuo pavojaus.

AUSTRIJOS GYVENTOAI BADAUJA.

Londonas. — Čia gauta žinių, kad dabar Austro-Vengrijoj siaučia baisi bado šmėkla. Ypatinai kenčia bada darbo žmonės. Ministerių pirmininkas pranešė, buk valdžia paskyrus kelis milijonus kronų dėl užpirkimo maisto badaujan-tiems.

Žinios iš Brooklyno

Vaikų Draugijėlės koncertas pavyko.

25 d. vasario, Tautiškamė Name, buvo koncertas ir balius LSS. 19 kuopos Vaikų Draugijėlės. Koncerto programon išpildyme dalyvavo draugijėlės nariai ir Aido choras. Reikia pažymėti, kad Vaikų Draugijėlės choras, jo vadovystė L. Eremino, puikiai sudainavo keliatą dainelių. Apart dainų, buvo deklamacijų, skambinta ant piano ir griežta ant smuikų. Viskas pavyko gana gerai. Publikos susirinko nemažai ir pelno Draugijėlė turės porą dešėtkų dolerių.

Reporteris.

4 kovo buvo susirinkimas “Lietuvių Labo Bendrovės”. Tapo dabaigta rinkti valdyba. Dabar jau viskas sutvarkyta ir greitai laiku bus krautuvė atidaryta. Kurie norite prisidėti prie bendrovės, malonėkite ateiti susirinkimus. Susirinkimai buna du sykių į mėnesį, po pirmo ir penkiolikto. Sėras — \$15, įstojimas — \$1. Sekr. G. Kudirka.

Prieš salinuos.

Kad visoj Amerikoje prasi-dėjo kova su alkoholizmu, tai ir New Yorko legislato-riai nenori atsilikti. Albany yra sumanymas sumažinti sekančiais metais salinų skaičių New Yorko valstijoje net 3000 ir pavelyti miestams įsteigti daliną blaivybę.

Manoma vėlei padidinti laisnius.

Bartenderys.

Laikraščių ir Gyvenimo Apžvalga

Visoje Amerikoje tėra ne daugiau, kaip 20.000 latvių, tuo tarpu, organizuotų socialistų yra 1600.

Palyginkime socializmo įtakmę latviuose ir lietuviuose. Pas mus yra net keliolika kolonijų, kur vienoj vietoj gyvena daugiau, kaip 20.000 lietuvių ir mes džiaugiamės, jeigu jų tarpe yra 100 organizuotų socialistų.

Mums praneša, kad valparaisiečių studentų dauguma — kalba eina tik apie lietuvių — yra arba aiškūs socialistai arba pritaria darbininkų arbedėjimui. Mums smagu pažymėti tas faktas ir palinkėti, kad tie draugai kuolabusiai gilintųsi į socializmo problemas ir, pabaigę mokslus, tinkamai darbuotų savo klesos reikalams.

Užsimezgantis Rašytojų ir Moksleivių Sėpmo Fondas prie Darbininkų Literatūros Draugijos, be abejonės, tik sustiprins socialistų įtakmę moksleivių tarpe.

KODEL MUSŲ KLERIKALAI NENORI KARĖS?

Lietuvių klerikalų laikraščiai priešingi kare su Vokietija. Jie stengiasi paspekuliuoti ir pažaisti "demokratizmo" jausmais. Tik vargiai jie ką nors apgaus. Principe, jie, žinoma, nėra priešingi kare. Juk tai klerikalai, o ne kas kitas, labiausia stoją už karę su Mexika. Todėl, jeigu šiuo žygiu klerikalai nenori karės, tam yra kelios priežastys. Mes nurodysim į dvi priežastis. Rymas šios karės laiku labiau palinkės į Austro-Vokietijos pusę, ne į tautininkų. Antra, mūsų lietuvių klerikalai šiūmi laiku daug ko tikisi iš kaizerio valdžios, o visų pirmausia "neprigulmingos" Lietuvos. Štai kodėl jų širdys nuo tuo laiko vis labiau ir labiau linksta prie vokiečių. Štai kodėl grafas von Bernstorff taip maloniai priėmė masazistą Bielskį, ir kun. J. Zilinską ir štai kodėl ne su kokiuo kito laikraščio, o tik su "New Yorker Staatszeitung" (patriotų organas) pagelba jų "tautos" tarybai pasisekė išgarsinti savo memoriją.

Klerikalai, principe, ne priešingi kare, kurią jie aiškina dievo valia. Bet šiuo žygiu jie nenori karės, nes ji galėtų žymiai pakenkti jų overturoms su Berlynu, kur dabar nukreiptos jų akys.

DVI REZOLIUCIJOS.

Bostono ir apeliokės socialistų pasikalbėjimuose priimta dvi rezolucijos — dėl laikraščių santykių ir dėl lei Sandoros. Ve jos:

Matydami didelius nesutikimus tarp įvairių socialistų laikraščių ir nesutikimus dargi dienos klausimais, kas labai kenkia mūsų veikimui, LSS. 60 kp. ir apylenkės kuopų nariai pripažystame, kad išvengimui to, visi socialistų laikraščių redaktoriai turi vaduotis L. S. S. Suvažiavimų nutarimais ir bėgančiais klausimais klausyti LSS. Pild. jo Komiteto direktyvų, palaikant jiems draugiškos kritikos teisę.

Balsavo 66 už ir 3 balsai prieš.

Rezoliucija antra.

Tarp socialistų laikraščių būtina reikalinga idėjinė vienybė. Tos vienybės palaikymui jiems reikalinga organizacija. Kadangi buvusi Socialistų Spaudos Sendoros nėra dar mirus, tai mes pageidaujame, kad ji veiktu ir toliaus.

Tečiaus šita Sandora turi vaduotis LSS. Suvažiavimų nutarimais ir vadovaujanti Sąjungos įstaigų nutarimais praktikos klausimuose.

Teorijos gi klausimuose kiekvienas laikraštis gali turėti savo nuomonę.

Tečiaus būtų pageidaujama, kad tokiuose klausimuose, kurie paliečia mūsų spaudos taktiką, Sąjungos įstaigos tartųsi su Spaudos Sandora.

Priimta vienbalsiai.
M. M. Plepys, pirm.
J. K. Audickas sekr.

P. S. Abi rezolucijos vienbalsiai nutarta pasiųsti socialistų laikraščių Sandorai ir LSS. vadovaujančiom įstaigom.

KLERIKALAI APIE TAUTININKUS.

Idomu pasiklausyti, iš šalies žiūrint, kaip klerikalai "garbin a" mūsų tautininkus. Štai, "Darbininkas" polemizuodamas su "Ateičia", sako:

"laisvamaniai nori susilaukti šliupikų ir rimkių gadynių. Tokiu keliu eidami mūsų subedievėje ir sulaisvamanejė doriški bankrutai netoli teneuės."

Isitėmykit: klerikalai jau tautininkus vadina doriškais bankrutais. O tautininkai tyl...

— Clevelande eina tautininkų dvasioj vedama "Dirva". Ji netik nekovoja su klerikalais, bet dar taikosi prie jų. Ir štai, vietos kunigas per savo pamokslus jau pradėjo ntekint ir tą laikraštį. "Dirva" rašo, kad kunigas ja veltui išgarsino, kas Amerikoje "gilioja".

— Kun. Kemešio leiborganas kitoje vietoje vėl rašo apie tautininkus:

"Lietuviai katalikai šiuo laiku turi daug kitų svarbių reikalų ir liberalų žaunas nemano didelės atidos kreipti. Su plikais nėra ko pėsčius."

DARBININKŲ VADOVŲ APGYNIMO FONDAS.

Tasai klausimas jau keli metai atgal buvo pakeltas anglų socialistų spaudoje. Agitacija už panašaus fondo įsteigimą veltui nepaėjo. Tai vienur tai kitur įsikūrę panašūs fondai.

San Francisco neperseniai nuteista keli darbininkų vadovai. Vienas nuteistas mirtin, kitas amžinai kalėjimui.

Apie atsitikimus Everetto miestely, Washingtono valstijoje, daugeliui yra žinoma. Dar ir dabar daugelis darbininkų ten kankinasi kalėjime. Mes tikrai ką gavome rezoliucija, priimta Washingtono valstijos Darbo Federacijos suvažiavime, kur visi darbininkai raginami sukrusti ir suteikti materialę ir moralę pagalbą Everetto kovotojams.

Nelabai seniai Minnesotoj buvo suareštuota visa eilė

IWW. vadovų ginusių reikalus geležies kasyklų darbininkų. Reikėjo nemaža aukų legališka bylai teismuose.

Panašių užsipuolimų ant darbininkų ir jų vadovų galima laukti ir daugiau. Mūsų kapitalistai ir jų agentai laikraštiniškai labai greitai by kam primesti konspiraciją, suokalbiavimą ir kurstymą prie žudynių.

Ligišiol lietuviai socialistai neturėjo tokio fondo, kuris būtų pastovus. Mes tik sykis nuo sykio parinkdavom aukų tai vienam, tai kitam atsitikime. O būtų labai reikalinga turėti tokį fondą nuolatiniui.

Prašome mūsų draugų apsvarstyti tą klausimą. Mes manom, tokis fondas reikėtų įsteigt prie Lietuvių Socialistų Sąjungos.

STRAIPSNIS, KURIS SUKĖLĖ DIDELES DISKUSIJAS.

Tilpės "Laisvėje" straipsnis "laikraščių barniai", kurį pagamino Balsas iš minios sukėlė dideles diskusijas, kuriose dalyvauja "Keleivis", "Kova" ir "Vienybė Lietuvių". Straipsnis pasidabojęs "Kovai" labiausia dėlei to, kad ten saipa nušviečiama Sandoros rolė pastarųjų metų soc. judėjime. ("Laisvės" red. tame dalyke su Balsu iš minios nesutinka). "Keleivis" polemizuodamas su Balsu iš minios dėlei visiškai nesuprantamų mums priežasčių, duoda vėją "Laisvei".

"Keleivis" mano, kad Balsas iš minios yra "Laisvės" pritarėju. Reikia nusistebėti, kad draugai iš "Keleivio" jau išmoko skaityti ir žmogaus širdyje. Mes bent jau nepatėmijom, kad tās Balsas iš minios būtų pasirodęs "Laisvės" pritarėju. Nesuprantam taip pat, koks buvo reikalas draugams keleiviams daryti "Laisvei" prieštatus, kad —

"ji ginčiuose svyravusi. Vienne numerį į gyno Kapsuką, kitame pliekė."

Tai jau gražiausia. Nejaugi "Keleivis" mano, kad "Laisvė" tik ir leidžia ma amžinam Kapsuko gynimui ar pliekimui? Nejaugi jis mano, kad "Laisvė" nuo "a" iki "z" turi sutikti su "Keleiviu visuose bėgamuose klausimuose? Nejaugi "Keleivis" mano, kad absoliutiškai teisybė tikrai ties tais dviem priešingais poliais? O mes manome, kad svietas užtenkamai platus ir "Laisvei" visiškai nėra jau tokio didelio reikalo žiūrėti tai kas dedasi po Nr. 255 B'way, So. Bostone, ar po Nr. 229 North 6th st. Philadelphia.

Mes tikimės, kad patsai Balsas iš Minios dar kartą prabilis "Laisvėje" ir patsai atsakys "Keleivui". "Kovai" ir "Vien. Liet." Jisai rašo ramiai ir nesikarščiuoja, pertai jo polemika yra pamokinanti.

IS DARBININKŲ LITERATūros DRAUGIJOS.

Drg. J. Jurkunas praneša iš Haverhill, Mass. jog tenais susitvėrė LDLD. kuopai iš 13 narių. Draugas Uždavinis paaiškino apie draugijos tikslą. Reikia pažymėti, kad jau

ir Haverhillio merginos pradeda veikti tarpe progresyves visuomenės. Pirmininke tapo išrinkta Marcelė Stravinskiūtė, sekretorium — A. Matulevičius, kasierium J. Jurkunas, 25 d. kovo rengs prakalbas ir kvies drg. J. Smelstorių.

Bridgeport, Conn. per pastarąsias L. Pruseikos pra-

kalbas prie kuopos prisiradė 22 nauji nariai. Kalbėtojas pripažino, kad ir TMD išleidžia gerų raštų.

Brooklynio draugai, išvien su tulom kitom apygardos kuopom, kviečia kalbėti LD. L.D. drg. S. Michelsoną, "Keleivio" redaktorių.

Omaha Nebr. rodosi, susitvėrs LDLD. kuopa.

Protestuot ar neprotestuot?

Santikams su Vokietija vis labiau aštrėjant, pasipylė Washingtonan iš visų pusių protestai. Protestavo (ir tebeprtestuoja dar) unijistai, socialistai, sufragistės, įvairios taikos lygos, tautinės unijos, įvairių įvairiausių tautų organizacijų.

Pirmutinė lietuvių protesto rezoliucija buvo priimta Brooklynne ir po ja pasirašė Lietuvių Moterų Progresiščių organizacija, Amalgamated Clothing Workers ir Brooklynio liet. soc. kuopos. Vėliaus panašių rezoliucijų ir lietuviuose pasirodė daugiau.

Dras J. Šliupas, tautininkų lyderis, savo prakalboje Brooklynio tautiškam name, sušuko: "kur protas tu žmonių, kurie protestuoja prieš karę?"

Ir toliaus Scrantono tautininkas aiškino, kad tie protestai neturėdami jokios praktiškos reikšmės, nieko negalėdami nusvert šalies politikoje, gali betgi užkenkt "geram" lietuvių vardui. Kitame susirinkime vienos žymios lietuvių tautiškos "Laisvės" red. negaliota pranešt vardo tos organizacijos) tasai pats daktaras stačiai siūlė pranešti Wilsonui, jog lietuviai stovi "behind the president".

Su J. Šliupo nuomone pilnai sutinka "Ateitis". Lietuvių balsas toks menktis, kad jisai nieko nereiskia. Iet jeigu "Ateities" redaktoriaus mano, kad lietuvių balsas esąs "quantitė neglegable", tai kodėl ponai Šliupas, Rimka ir kiti tokią svarbą priduoja lietuvių balsui šiame Europos konflikte? Jeigu pusės milijono Amerikos lietuvių balsas milijonų amerikonių, tai kiek bereiskia balsas pustrėčio milijono lietuvių toje milžiny kovoje, kurioj dalyvauja gal tukstantis milijonų žmonių?

Ir pp. Šliupas ir Rimka kalba ne kaip savo šalies piliečiai, pildą priedermę aktyvaizdoje baises pavojaus, bet kaip filiputai, žemės kurmiai, kurie patį save pažemina.

Socialistų spauda, žinoma, už protestus, kurie jau parodė, kad veik visa Amerika protestuoja. Tikta "Keleivis", dėl nesuvaikomu priežasčių, nors ir stojas už protestų rašymą, vistik ramina nesakyt, kad tai lietuvių protestuoja, nes tai gali užkenkti lietuviams, kaip pūstiams, nes tūli darbo kaiti, o tūli gali ir į kaili gaut nuo patriotų.

Tačiau su šia "Keleivio" nuomone nesutinka nei "Naujienos" nei "Kova", nei "Laisvė". "Kovos" redaktoriaus teisingai pastebi, jog "Keleivio" pastaba gali tiesiog sulaikyti nuo protestų lietuvių darbininkus ir todėl esanti kenksminga. "Naujienos" vadina "Keleiv-

vio" baimė bereikalinga baimė, o persergėjimą neapgalvotu persergėjimu.

"Lietuvius, kaip tautą persekioji už protestus negali, nes puikiai visi žino, kad prieš karę protestuoja ir kitų tautų žmonės. Ir jie visai neslepia savo kilmės."

Net Chicago "Lietuva", kuri iš principo nepritaria protestams, nesutinka su "Keleivio" baugštumu. Ji teisingai sako, kad jeigu jau valdžia norės ką nors nubaut, tai jau ji ras protestų rašytojus visviena ar jie pasirašys lietuviams ar ne.

Gana įdomus apsiereiskimas tautininkų tarpe tai tas, kad jų organas "Vien. Lietuvių" kokiū tai keistu būdu pasirodė protingesnė ir už "Lietuvą" ir už "Ateitį". Ją bent neapėmė baimė dėl protestų ir viena jos editoriale visai teisingai prieita išvedim, kad karė, jeigu kils, tai nebus karė vardan žmonių interesų, bet vardan saujos Wall st. bosų.

Klerikalų lapukai irgi kalba apie protestus, tačiau tas viskas liekasi tik ant popierios. Mes nepatėmijom, jei vienos vietos, kur klerikalai būtų surengę protesto mitingus. Tose gi vietose, kur mūsų draugai stengėsi pritrakt juos prie bendrų protestų, nieko neišėjo. Vergai vergais ir pasiliko. Pertai ir ju raginamas "protestuoti" likosi tik jezuitišku trikusu.

Mes manome, kad protestai turi savo didelę reikšmę, o šiuo žygiu jie aiškiai parodė, kad Amerika nenori karės. Žmonių upas pilnai paaiškėjo ir šiandien pirkangoistai jau truputį dikan-do savo liežuvi.

Balandžio mėnesį Šliupas važiuoja į Europą. Gerai, tai Matulaitis bus Susivienijimo daktaru.

Matulaitis ir Baltrušaitienė — socialistai, Gegužis — žmoniškas ir rezultate centro valdyba turės pakairėti.

V. Kapsukas, budamas Massachusetts, prisikalbėdodas apie \$500 Sąjungos namui. Tik iš vieno Pernicko, finansų ministerio 60 kuopos, gavo apie \$400.

Linksma ir džiaugiasi tieka pinigų išsivežęs Philadelphia.

Vienas žmogus prieina ir klausia:

— O kaip patinka Mass. valstija?

— Puiku, labai puiku.

— Na, matai, o kas išdirbo čia tą puikią dirvą, jeigu ne "Keleivis" ir "Laisvė". Pats atvažiavai jau ant gatavos duonos.

Kada So. Bostono socialistai parengė diskusijas laikraščių santykių klausime, tai tulas montelliškis socialistas ve ką pasakė:

"tie privatiški laikraščiai ilgai mus laikė išsiliuosavome, tai mes išsiliuosavom, tai jie vėl nori mus į maišą sugrūsti."

Aš misliu net koviečiai turėtų nusispjaut, išgirdę tokias šnekas.

Rimkai labai nepatiko latvių "Strahdnecko" socialistai, ba nieko nekalba apie lietuviškai latvišką respubliką ir. Baltijos tautų federacija.

Bet tai 1905 m. revoliucionieriai ir tuomi viskas išsiaiškina.

Tai jau ir "Tėvynė" agituoja, kad Susivienijimo kuopos duotų darbus tik jai. Ir mat, privileguotas paėjimas.

Šukys dvylika sykių iškraipė "N-nų" mintį savo viename straipsnyje. Antroje straipsnyje, veikiausia, taip pat iškraipė "N-nų" mintį pakia 12 sykių.

"Kova" amžinai iškraipo "N-nas", "Laisvė" kaip-kada.

Reikės, turbūt, specialų akinių, kad suprast "N-nų" mintis.

Čiru Viru.

Kada Amerikos valdžia pertraukė diplomatiskus ryšius su Vokietija, kada socialistų partija, darbo unijos ir taip visokios organizacijos pradėjo protestuoti prieš karę, mūsų draugai kriaučiai taip pat surengė sykiu su LSS. 19 kp. protestą prakalbas. 19 kp. užkvie-

ti kriausių išpildomą tarybą (executive board) prie išnešimo protesto ir jis pilnai tam pritarė. Prakalbos nusisekė visais atžvilgiais. Bet iš tų surengtų prakalbų kriausių su LSS. 19 kp. galima įgyti aiškesnį supratimą, kaip abelnai kriaučiai žiūri į tą prisiartinančią karę. Didelė diduma kriausių, kurie praeityje pasižymėjo kraliniais darbais ir užmanymais, kurie rėmė kiekvieną progresyvišką judėjimą, buvo priešingi karėi ir netik iš jausmo ma vartyti agitacija už stambų kapitalistų reikalus, tai kodėl neužtarti ir tautiečius "kapitalistus", kurie taip labai artimi mums, kurie su visu jausmu atsidavę mūsų tautos reikalams, myli mus, uždaro savo dirbtuves, kada mes pridirbame jiems pankamamai turto. Kaip čia neginti tokių "gerų" žmonių reikalus. Ur-ra! lai gyvuoją lietuviškas akėčios, lai gyvuoją lietuviškas biznesis!

Kas gi yra executive board? Tai atspindys mūsų organizacijos, tai išreikštas mūsų reikalų. Jeigu tokiu svarbiu dalyke, kaip karės klausime, mūsų "vadovai" neturi išsidirbė aiškin, kaip praeityje pasižymėjo kraliniais darbais ir užmanymais, kurie rėmė kiekvieną progresyvišką judėjimą, buvo priešingi karėi ir netik iš jausmo ma vartyti agitacija už stambų kapitalistų reikalus, tai kodėl neužtarti ir tautiečius "kapitalistus", kurie taip labai artimi mums, kurie su visu jausmu atsidavę mūsų tautos reikalams, myli mus, uždaro savo dirbtuves, kada mes pridirbame jiems pankamamai turto. Kaip čia neginti tokių "gerų" žmonių reikalus. Ur-ra! lai gyvuoją lietuviškas akėčios, lai gyvuoją lietuviškas biznesis!

Nors diduma kriausių pritarė tokiam protestui prieš karę ir jie pasiryžę padėti visais galimybėmis, visais savo spēkas, kad ji neįvyktų, bet visgi neprošali bus paminėjus, kad atsirado tokių, kurie varė agitacija, kad nereikia protestuoti, kad girdi, reikia nubausti executive board narius, kam jie sykiu su LSS. 19 kp. rengia tokius "maistus", girdi, kaip valdžia dažinos, tai mus baidys prispaus, mes nei ant gatvės negalėsime pasirodyti, mums uždraus visai streikuoti ir tt. Ir taip sakė, nebile koki menki žmoneliai, bet tie, kurie skaito save lyderiais, kurie draugavo su socialistais, dalyvavo ant jų parengtų vakarienių, kur buvo suteikta jiems pirmutinė vieta, kaip "spikeriam". Reikėtų apsisaugoti nuo tokių bespalvių žmonių ir neįteikti jiems tiek daug nesamos garbės, kad vėliaus reikėtų gailėtis. Kriaučiai visados išlaikė savo poziciją, net tokiose tamsiose valandose, kaip nedarbo laikai, kada kitų amatų unijos pakriko. Kriausių tarpe nebuvo atžagareiviams vietos, jie ėjo sykiu su socialistais ir šiaip progresyviška visuomene. Bet pastaruoju laiku pradeda rodytis keisti "vadovai" ir net įeina tie

Mes ypatiška niekam negalim uždrausti, kad neitų kas muštis. Tai valios darbas. Kas turi drąsos ir nori svetimo kraujo, tegul pasiima nuo Dėdės Samo šautuokius "maistus", girdi, kaip valdžia dažinos, tai mus baidys prispaus, mes nei ant gatvės negalėsime pasirodyti, mums uždraus visai streikuoti ir tt. Ir taip sakė, nebile koki menki žmoneliai, bet tie, kurie skaito save lyderiais, kurie draugavo su socialistais, dalyvavo ant jų parengtų vakarienių, kur buvo suteikta jiems pirmutinė vieta, kaip "spikeriam". Reikėtų apsisaugoti nuo tokių bespalvių žmonių ir neįteikti jiems tiek daug nesamos garbės, kad vėliaus reikėtų gailėtis. Kriaučiai visados išlaikė savo poziciją, net tokiose tamsiose valandose, kaip nedarbo laikai, kada kitų amatų unijos pakriko. Kriausių tarpe nebuvo atžagareiviams vietos, jie ėjo sykiu su socialistais ir šiaip progresyviška visuomene. Bet pastaruoju laiku pradeda rodytis keisti "vadovai" ir net įeina tie

Kapitalistai daugiau suiranta ir kur kas gudresni už mus. Jie neagituoja už mūsų darbininkišką karę ir nei kiek neprisideda, prie jos laimėjimo, bet visados ir visur jie stengiasi ją užslopinti. Todėl, agituoti už karę — yra prasižengimas prieš visą darbininkišką visuomenę.

Jonas Guoga

Meilės Laipsniai Jų išsivystyme

Švenčioniškis

(Tęsa)

Bekovojant gamtiškiems jausmams su dirbtiniais, — ypatingai šeimyniškajam gyvenimui, — tankiai paimdavo viršų pirmieji ir žmonės pradėdavo elgtis, tartum būtų staiga prisikėlę iš numirusių laukiniai, kurie jau seniai išnyko.

Ypatingai buvo pradėję gamtiški jausmai užkariauti kultūriškus laike francūzų revoliucijos ir direktorijos (laike įsteigimo Francijoje augščiausios respublikoniškos valdžios aštuonioliktame šimtmečiui). Prusijoje laike viešpatavimo Fridricho Vilhelmo II ir tt. Tuose laikuose, kaip liudija įpročių istorija, primityvūs gėdynės meilė vėl užgimė su visomis savo smulkmenomis ir pradėjo rodytis laike įvairių iškilmingų švenčių, šokių svetainėse, pirtyse, audinčiose, paleistuvystės namuose, teatruose laike perstatymo religijai dramų, — visur primityvio žmogaus gyvuliški jausmai nuverčia tas tvoras, kurias kultūra sutvėrė ir laikinai pradeda viešpatuoti: tokie apsiereikšimai buvo tarpe visų klesų: žemdirbių ir karžygių, miestelių ir vienuolių ir tt.

Nors pirmieji jausmai buvo užkariavę antruosius tarpe įvairių luomų žmonių, vienok jie pasiekė augščiausią laipsnį tarpe aristokratijos, karalių ir tt. Ypatingai buvo pagarsėjęs medžioklės parkas Liudviko II. Neatsilikio ir dvasiškija. Vatikane, viešpatuojant piežiui Aleksandrai VI, pirmą sykį viešai tapo ant nos atliktas meiliškas aktas: tą sceninį veiklą lo-dailiosios kurtizonos ir popiežiaus nupenėti tarnai, o visi Vatikano gyventojai žiūrėjo ir gėrėjosi tokiu lošimu. Net tokis dalykas, kaip kad pavydumas meilės, tarp augštesniosios klesos buvo išnykęs. Jeigu mes pradėsime tyrinėti tų laikų dailiąją literatūrą, aiškiai, pamatysime, kad vieno aristokrato žmona, sykiu buvo ir kitų mylimoji ir vyras nepykdavo, jeigu jų moteris su kitais susidėdavo. Moteris, priklausančios prie aristokratų klesos, išsė nesusidėdavo su biler kokių vyrų. Pavyzdžiui, Rusijos carienė Ekaterina II užlaikė pas save vieną panelę, kuri vadinosi "eprouveuse" ir kuomet carienė nužiūrėdavo sau tinkamą vyrą, tuojau jį perduodavo tai paneli dėl ištyrimo. Ir jeigu pastaroji patvirtindavo, kad tas vyras tinkamas, tuomet jau carienė su juimi turėdavo meiliškus ryšius. Apie šį faktą plačiau rašo Bastian, Der Mensch in der Geschichte, išleisto 1820 m. knygoje, 3 tome, 313 pusl. Mes čia privedėme kelis iš daugelio faktų, kad gamtiški jausmai, nepaisant į žmogaus kultūriškumą, visuomet paima viršų ant dirbtinių jausmų. Užtenka mums pažvelgti į dabartinę prostituciją, nelegalius lytiškus susinešimus, neištikimybę moterų vyrams, o vyrų moterims, abėnų ištvirkimą ir tt., kad supratus galybę gamtiškų jausmų ir silpnumą kultūros išauklėtų. Visi ištvirkėliai prasižengia prieš dorą, prieš kultūros įstatymus, bet jie neprasižengia prieš gamtos įstatymus ir todėl nesiskaito prasiškaltėliais.

III. YPATISKOS MEILĖS GADYNĖ.

Patarlė sako, kad gamta nešokinėja, bet vienodai žengia savo keliu. Kada sulaukiame pavasario, staiga išsprogsta medžiai ir pražysta gėlės, toks apsiereikšimas mums išrodo netikėtą, nežinia iš kur atsiradusiu, bet jeigu mes atydziauz pažvelgsime į tą procesą, tuomet patirsime, kiek laiko užėmė, pakol tie medžiai ir kvietkos priejo prie išsprogimo ir pražydėjimo! Jau rudenį, prieš lapams nubirant, užsimezga pumpurai, per visą žiemą kenčia šaltį ir tik pavasary, kuomet jau laikas ateina, išsprogsta ir pražysta. Panašius apsiereikšimus turi ir kultūra, kurioje randasi mažas šmotelis, jeigu taip galima išsireikšti, amžinos gamtos. Kultūra irgi ilgai rengiasi, kad paskui pražydėti ir parodyti savo galingumą. Senos gėdynės nyksta, o jų vietą užima naujesnės, bet tas darosi palengva, daug laiko prabėga nuo vienos gėdynės iki kitos; ir nestaiga viena gėdynė persoka į kitą, bet išlėto prie to prieina, lipdama laipsniais vis augstyn: ir kada jau senoji gėdynė prieina prie tvoros ir nori pereiti į naująją gėdynę, tuomet nedrąsiai, neužsitikinčiai ir bailingai pradeda remtis tos tvoros, ka ją išgriovus. Kada išgriauna tą tvorą ir atsiduria naujosios gėdynės viešpatystėje, tai yra, senoji gėdynė apsirėdo naujais drabužiais ir palieka savo senuosius įpročius, taipgi palengva, bailingai pradeda žengti pirmyn, kas syk užkariaudama vis didesnius plotus, pakol neiškyla iki žinomo laipsnio.

Nors mes dabar gyvename ypatingos meilės gėdynėje, vienok anaipol dar nesame pasiekę augščiausio laipsnio ir randamės dar tik ant pradinių laipsnių arba, geriau sakant, vos peržengėme per tvorą iš šeimyniškios gėdynės į ypatingą meilės gėdynę. Dabartinės gėdynės žmonės dar nėra galutinai atsikratę nuo šeimyniškios gėdynės įpročių ir dauguma juose pasinėrusi. Suprantama, dalis jau žengia augščiauz naujosios gėdynės laipsniais; prie pastarųjų priklauso tie yrai ir moteris, kurie reikalauja visa kam pamatinų rmainų ir jau darbuojasi, kad savo tikslu atsikieks.

Svarbiausios priežastys, kurios privertė pažangesnę visuomenę dalį greičiau žengti prie ypatingos meilės, bus sekandios:

1. Kadangi pabaigoj aštuonioliktos ir devynioliktame šimtmečiui tapo išrastos milžiniškos darbo mašinos, tai ir kapitalistinio sistemo persikeitė, pakilo augščiauz. Pirmiau kiekvienas dirbdavo tik dėl savęs, o vėliaus jau pradėjo išdirbinėti įvairias prekes ir jas pardavinėti. Vadinasi, išnyko, privatinė išdirbystė, bet atsirado abėnlas prekių gaminimas ir žmonija atsidurė kitokiose gyvenimo aplinkybėse. Suprantamas dalykas, kada žmogus atsiduria naujose aplinkybėse, jis būna priverstas permainingi savo įpročius ir visus palinkimus.

2. Naujieji išdirbystės metodai, pagimdė kapitalizmo, pasirodė atsakantesniais ir geresniais, todėl mulkioji "šeimynišką sąjungą" išdirbystė negalėjo išlaikyti konkurencijos ir turėjo viską užleisti stambiajai išdirbystei. Tokiu būdu didžiosios šeimynos bei šeimyniškios organizacijos turėjo išsidaikti. Juo kapitalizmas labiau augo ir pramonė plėtojosi, tuo labiau šeimyniškios organizacijos ėjo silpnyn. Pagaliau priejo prie to, kad kiekvienas žmogus pasidarė atskira ypaty, turėdama pilną autonomiją savo ypatinguose reikaluose.

3. Toliaus žemdirbystės ir kariavimo viešpatystės virto pramonės ir darbo įstaigomis. Kariškojo viešpatystėje geriausiu ir teisingiausiu vyru užsiėmimu skaitėsi karė; o despotiška dvasia, išaukta karėmis, atsiliepdavo ir ant šeimynų, nes vyras būdavo oficieris ant savo pačios ir vaikų ir kaip jis pasakydavo, taip turėdavo ir būti, niekas jam neįsitraisdavo pasipriešinti. Atsiradus kapitalistiskai sistemai, pirmą vietą užėmė pramonė ir darbas. Karių jau pradėjo neapkęsti, nes pamatė, kad jos negali atnešti didelės naudos. Teisybė, galima būtų paskutiniajam išvedimui pasipriešinti, nes dar niekad Europoj pirmiau nebuvo tokio galingo militarizmo, kaip kad dabar yra. Bet užlaikymas armijų ir begalinis ginklavimasis paeina ne todėl, kad norėtų karių, bet kad jų bijo. Apart to, Europos gyventojų konservatiškumas ir proto tamsumas nedaleidžia sugrąžinti geresnių būdų, kurių dabar reikalauja naujoji gėdynė dėl įkurimo tarptautinės organizacijos. Bet kaip ten nebūtu, vienok kapitalistiskoj gėdynėje vyro despotiška dvasia pradeda išnykti, moteris palengva pradeda pasiluosuoti iš po vyro vergijos ir darytis lygia žmogyste.

4. Moteris neužsiganėdina tuomi, kad vyro despotiškumas išnyko ir ji pradėjo liuosiau jaustis, ji bando toliau žengti, norėdama galutinai nusikratyti tuos reikius, kuriuos nuo amžių nešioja. Pirmiau vyras skaitėsi moteris užlaikytoju ir maitintoju; vyras turėdavo dėti visas pastangas, kad gautų duonos ir pastogę, o už tą viską moteris privėlėjo vyrui atmokėti meile, paklusnumu, nuolankumu — moteris turėjo būti verge, vyras gi — viešpačiu. Augščiauz mes matėme Shakespeiro vaizdely, kur moteris liepia nesipriešinti savo vyrams ir visame kame pildyti jų šventą valią. Eet besipiltojantis kapitalizmas ir čia padarė dideles permainas. Atsiradus visokioms mašinoms, pakilus technikai, ne tik vyrų naminis darbas sumažėjo, bet dauguma ir moterų jo neteko arba kad ir turėjo darbą, tai jis tapo be vertės, nes tą patį darbą, su pagelba rašinių, galima buvo padirbti daug greičiau ir geriau. Tokiu būdu ir moteris ėmė skverbtis į dirbtuves, mokintis amatų ir užsidirbti sau ant maisto. Pavyzdžiui, Vokietijoje moterų buvo įvairiose išdirbystėse:

1882 metais	4,259,103
1895 "	5,204,393
1907 "	8,243,498.

Vadinasi, paskutiniausiais metais jau vienas trečdalis moterų dirbo visose Vokietijos išdirbystėse ir jos pačios sau užsidirbo duoną, nelenkdamos prieš vyrų galvą ir nesakydamos, kad jūms mūsų viešpačiai ir maitintojai. Pradėjus moterims mokintis amatų, pradėjus vis didesnim skaitliui atsidurti įvairiose išdirbystėse, praėjus atsistoti ant savo kojų ir savystoviai gyventi, pradėjo keistis ir meilės formos. Ir jeigu dar didžiama moterų prisilaiko senesniųjų įpročių, jeigu dar neišdrįsta meilės klausimuose pasielgti taip, kaip vyrai, tai reikia tikėtis, kad greitai ateis tas laikas, kuomet ir moteris taps lygios vyrams.

5. Atsirado ir kitos priežastys, kurios prisidėjo prie palengvinimo moterų naštos. Šeimyniškajam gyvenimui, kuomet dar ant žemės žmonių buvo mažai ir jie turėjo užkariauti šalį, svarbiausias buvo jų tikslas: "Veiksite ir dauginkitės, kaip jūrių smiltys!" — Ir visa šio tikslo našta buvo suversta ant moters; ji privėlėjo pasaulį pripildyti žmonija, o tam dar kenkė ir tas, kad tuomet kūdikių mirtingumas buvo neapsakomai didelis, todėl moteris veik visą savo amžį turėdavo praleisti neštume, gimdyne ir maitinime kūdikių. Bet devynioliktame šimtmečiui skaitlius gyventojų Europoj žymiai pakilo, butent nuo 1800 m. iki 1895 m., t. y. per 95 metus nuo 187 milijonų iki 378 milijonų. Suprantama, jeigu ir toliaus taip kiltų skaitlius žmonių, kaip kad pakilo devynioliktame šimtmečiui, tuomet jau prisieiti įieškoti apsigyvenimui naujų šalių ir tas būtinau privestų prie neapsakomo produkto brangumo, skurdo, karės, elgetystės, ligų plėtojimosi ir abėno išsigimimo. Tą kaskart pradeda suprasti vis didesnis žmonių minios, ypač pažangesnieji darbininkai ir kad išvengus to visko, pradeda vartoti įvairius apsaugojimo būdus nuo užsiveisimo. Kulturingesnėse šalyse viešai yra skelbiama, kaip žmonės gali apsaugoti nuo didelių šeimynų. Sykiu su apsaugojimu nuo didelių šeimynų, persimaino ir meilės charakteris. Pirmiau meilė buvo tik įrankis dėl palaikymo ir padauginimo žmonių, bet kada jau pažangiosios šeimynos pradėjo apsaugoti nuo didelio skaitliaus kūdikių, tuomet ji įgijo visiškai kitokį pamatą. Ypatai

Malšinkime pragaro audrą.

Pasaulis pakvaišo...

Europoje skerdynė da ne užbaigta.

Da tebegargaliuoja krauju milijonai vergų suvaryti žudyti viens kitą dėl kapitalo viešpačių interesų, kaip štai jau ir antra žmonių skerdynė ruošiamą kitoje pasaulio dalyje. Suvalstijai visi diplomatiniai ryšiai su Vokietija nutrukę.

Karė — baisioji pragaro audra — atūžia tukstančių giltinių lydimą ir į šią šalį. Išrodo, kad "civilizotasai" pasaulis nustėjo lygsvaros, kad darbo žmonės neteko suvisai darbininkiškos samonės, jeigu leidžia patiesau mirti rengti, leidžia visokiems tyronams trempti ir mūnduoti savo žmoniškais teisės, žudyti ir torturuoti savo karo laukuose.

Amerikoj militarizmo mašinerija jau užsukta. Kapitalistai verste-verčia kongresus ir valdžią įvesti visuotinę kareiviją. Senate jau svarstomas verstinis piliiečių karėn ėminas. Karės laivynai iš Sav. Val. izdo jau pažertą 400 milijonų dolerių. Amerikos laivų ginklavimas, laivų darbininkų konspiracija, visa tai ir akulam rodo prie ko Amerikos piniguočiai rengiasi: rengiasi sukelti pragaro audrą, kad giltinės pirtyje į jų skryniąs da sparciau auktas birėtų!

Iki šiol Amerika, rodos, buvo apsiginklavime (militarizmu) atsilikusi nuo Europos valstybių, o vienok per užtrečių metų išleisdavo karės reikalams \$1,125,000,000,00. Šią skaitlinę mes randame garšioj Kirkpatricko knygoj "Karė — ko dēlei?" Puskertvirto tos sumos nuosimnio per vienus metus būtų \$39,375,000. Tas nuosimintis apmokėtų mokslo visų jaunų vyrų ir moterų, kurie mokinasi 573-ose Sav. Val. kolegijose, universitetuose ir technologijos institutuose (1916 m. 30 d. balandžio tose mokyklose buvo 150,187 studentai).

Tai tiek Amerikoj. Bet kiek apsieina šiandieninis militarizmas visam pasauliui per metus? Joki žmogaus mintis negali atvaizdinti reikšmės kraujo ir pelno politikos, kurie laiko praeikime šių dienų pasauli. \$8,000,000,000,00. Aštuoni bilionai dolerių sužeriama ir Fruvinojo karės dievaiečio — Marso, nasrus tik per vienus metus! Tuo tarpu, kada viso pasaulio darbininkų klesą yra slėgiama tamsybė, kankinama prietarų ir žudoma skurdo.

"Vyrai ir moteris sudrėba — sako d. Kirkpatrickas savo knygoj. — kuomet telegrafas praneša pasauliui, kad kur nors sudėgė miestas ir gaisras pridarė dešimt ar dvidešimt dolerių ruostolių. Pabandykite apskaitliuoti militarizmo naikinamąjį turą, išsireikšdami apie jį taip, kaip kad jis būtų ugnies sunaikintas. "Aštuoni bilionai dolerių!" — Ta suma tos buldogų — tigrių politikierių išlaidos militarizmui 21-oje pasaulio šalyje per 12 mėnesių santikos metu prilygsta nuolatiniam nuostoliui nuo ugnies, jei per kiauurs metus, dienomis ir naktimis ugnis naikintų turto už \$913,000,00 kas valanda, arba, už \$15,219,00 kas minutė!

Militarizmas seka karės smakas, kuris rija jau ne vien turą, bet ir gyvastis. Laikraščiai paduoda skaitlinę, kad Europos karė atitraukianti nuo darbo apie 60 milijonų darbininkų. Tie žmonės nieko neuždirba, o turi vistik šiaip-taip maitintis. Jų nedarbas sudaro milijonus dolerių nuostolių. Kiek karės smakas praraja aukų?

Kas jasias besuskaitys.

Europos karė jau išžudytė 5 milijonai darbininkų. Paleistu pasaulin apie 10 milijonų raišų, paliegiū, kurių taippat nebegalės sau pragyvenimo pelnyti, o turės but visuomenės maitinamieji.

Be gyvasčių ir pralietu pėlių kraujo, Europos karės smakas prarijo jau apie 63 bilijonus dolerių turto.

Juk tai skaitlinė apie kuria mąstant žmogaus protas kvaista! Už ją galima būtų pasaulį ištisai gėlėmis apipinti.

Šalin kares, šalin pragaro audrą! Tokis obalsis turi išsiveržti iš visų darbininkų ir darbininkių krutinių. Tuojaus, dabar, kol dar ne konspiracija, visa tai ir akulam rodo prie ko Amerikos piniguočiai rengiasi: rengiasi sukelti pragaro audrą, kad giltinės pirtyje į jų skryniąs da sparciau auktas birėtų!

Lai kiekvienas darbininkų klesos narys lieka pertikrintas, kad karė yra pragaras, kad jos nori tik turčai, kurių niekad apkasuose jų nepamatysite šeriant savo riebia mēsa kanuoles.

Tokie žmonės, kaip bankieriai, stambieji fabrikantai, kasyklų savininkai, kongresmanai, senatoriai, garbingi didelių laikraščių redaktoriai — nei vienas neieina frontan. Paausintųjų industrialų viešpačių rumų sotieji, nutukę dykunai, jie nei valandėlei nepamasto, kad eiti į plieno ir švino audrą, į tą ligų ir mirties glėbį.

Kam tad mums darbininkams už juos skerstis?

Skaitlingosios moterų minios: motinos, žmonos ir seseris! Jums karės smakas nemaziau bausis, kaip ir vyrams. Vyrai apkasuose žudomi miršta, o jumis karės metu marina alkis ir badas, sielvartas ir dantų griežimas iš sopulio dēlei savo mylimųjų.

Stokite į eilę, darbininkės!

Protestuokite ir jūs sykiu!

Pakeikite savo balsą!

Tik visuotinu visos šalies darbininkų protestu galima bus numalšinti kilančią pragaro audrą.

Gana baliuose žaisti, kada giltinė griežia laidotuvių maršą!

Lietuvės-moteries, kurios tik pajiegiate, darykit taktą į svetimautes ir su jomis bendrai rengkite protesto mitingų.

Visos mūsų organizacijos, draugijos ir unijos lai stoja darban!

Lai buna panaudoti visi galimi budai pragaro audrai malšinti: protestai ir demonstracijos, spausdintas ir gyvas žodis.

P. Kurkulis.

AR TURI TĄ NAUJĄ KNYGĄ APIE LYTIŠKĄ GYVENIMĄ?

Jeidar neturi, tai pasiekubink gauti, nes knyga gali greit išbaigti. Apie tos knygos naudingumą paklausk tų, kurie jau ją turi.

Knygos vardas

Patarmės Merginoms Apie Lyties Dalykus.

Parašyta žinomos lytiškų dalykų aiškintojos ponios M. H. SANGER. Ta knyga reikalinga visoms merginoms, moterims ir vyrams. Joje aprašoma lytiškų organų išsivystymas, jų veikimė ir svarba visame moteris ir vyro gyvenime; apsilvaisinimas; vaikus augimas; netumo hygienė; netisybė ir jos hygienė. Taipgi aprašoma lytiškos ligos, savižagystė ir daug kitų įdomių dalykų. Knyga turi 120 pusl. ir papuošta paveikslais, kurie palengvina aprašomų dalykų suprastį.

KAINA TIK 50c.

AR MYLI DAINAS? Stai nauja dainų knyga, kurioj rasid daug tokių dainų, kurių niekur jau nerandama. Knygos vardas

Ivairios Dainos.

Tai yra stora, 216 puslapių, knyga, kurioje tepa daugybė įvairiausių dainų. Tarp kitų yra nemažai senovinskių, kurios mums seniai dainuodavo, bet kurios dabar veiks visai užmirštos. Dainos visokių turinio: meiliškos, juokingos, kalinių, tautiškos, kariškos, politiškos ir kitokios.

KAINA 50c.

AR VERTA BUTI TEISINGU?

Viešada yra žmonių, kurie stengiasi daryti teisingai gyvenant, bet kokių jie gauna už tai atlyginimą ir koks jų likimas, — parodo vieno tokio žmogaus istorija. Jo gyvenimas taip užimančis, jog skaitosi, kaip gražiausias pasaka. Tos knygos vardas

Kovotojas už Teisybę

Jeronimas Savanorolla.

Kas nori žinoti apie teisingo žmogaus vargus senovėje ir apie dvasiškios darytus, tam ši knygelė būtina reikalinga.

KAINA TIK 25c.

Reikalavimus ir pinigų siųskite šiuo adresu:

J. STROPUS,
6 Loring St.,
So. Boston, Mass.

PERSKAITYK!

Kiekvienas naujas skaitytojas, kuris užsirašys pas mane "Laisvę" ant metų užsimokės \$2-50, tai gaus dovany knygų vertės 1 dolerio arba "Kardą" ant metų. Senas skaitytojas, kuris atsinaujins, gaus knygų už 50 c. Kas iš neskaitydčių dar prisijū, už "Kielevi" \$1.75 gaus knygų už 50 c. Kas skaitytojas gaus knygų už 25c. Kas prisijū už "Kovą" \$2.00, gaus knygų už 75 c. Kas prisijū už "Kardą" \$1.00, tas gaus knygų už 35 c. Senas skaitytojas už 25 c. Kas užsirašys "Naująją Gėdynę", kaina metams \$1.50, tas gaus knygų už 50 c.

Todėl visi užsirašykite tuos laikraščius per mane. Tiek pat moksleivams, kurie gaus knygų pasiskaitę, mui. Būtinai pasakyk apie tai savo draugui ir pažįstamui Knygas duosiu tik "Laisvės" laidos.

Pinigus siųskit šiuo adresu:

J. POCIUS,

2370 Margaret St, Philadelphia, Pa.

LIETUVISKA APTIEKA

APTIEKA

Žemiau paminėtas gyduoles galima apturėti per paktą:

Nuo romatizmo .....

Kraujo Valytosja .....

Vidurių Valytosja .....

Vidurių Termometrus .....

Trojauša 25 c., 50 c., ir \$1.00.

Ir viskiena kitokias gyduoles nuo visokių ligų, kurios čia dar nepaminėtos, galima gauti per paktą.

P. A. URBONAVICIUS,

151 METROPOLITAN AVE,

BROOKLYN, N. Y.

Telephone 695 Greenpoint.

Daktaras J. MISEVIČE

Specialistas širdies ir Plaučių ligų.

Nuo 8-10 ryte

Nuo 12-2 po piet

Nuo 6-8 vakare.

270 BERRY STREET

BROOKLYN, N. Y.

DR. BUKKIS,

Medikališkas Institutas

yra atidarytas

šiomis dienomis ir

nedėdieniais nuo

9 val. ryte iki

8 val. vakare.

Gydimas yra

ypatingai.

Kalbame angliškai,

lenkiškai ir rusiškai.

Europos gydytojas, duodu savo

padarytus gyduoles.

Dr. BUKKIS

Medical Institute.

407 E. 58th St. New York, N. Y.

Telephone Greenpoint 5231.

LAISVĖ

Mūsų du sykiu savaitę, Utarninkais ir Pėtnyčiams, 183 Roebing Str., Brooklyn, N. Y. Leidžia Lietuvių Koo- peratyvą Spaudos Bendrovę, 183 Roebing St., Brooklyn, N. Y.

Pirmininkas — Ch. Liutkus, Sekr- etorius A. Jurevičius, Kasierius V. Paukštys, Redaktorius L. Pruseika, Pagalbininkas red. V. Paukštys, Prenumerata metams: Amerikoje — \$2.50, Kanadoje ir užrubežiuose — \$3.50, pusei metų Amerikoje — \$1.25, Kanadoje ir užrubežiuose \$1.75.

Telephone Greenpoint 5231.

The Lithuanian Semi-Weekly

"LAISVĖ"

Published by the Lithuanian Cooperative Pub. Soc. (Inc.) Every Tuesday and Friday at 183 Roebing St., Brooklyn, N. Y. Pres. Chas. Liutkus, Secretary A. Ju- revičius, Treasurer V. Paukštys, Editor L. Pruseika Ass't editor V. Paukštys.

Yearly subscription rates: in U. S. \$2.50, to foreign countries \$3.50

"Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of March 3, 1879."

"Laisvės" bendrovės kon- certas įvyks ir Waterbury, Conn.

Koncertas įvyks 27 d. ge- gužio, vienoje iš didžiausių to miesto svetainių.

Komisija kuriai pavesta rūpintis koncerto reikalais, susideda iš:

T. Mato, M. Šteinio, J. Fruselaitienės, J. Kemėsio, ir P. Motiečiaus.

"Laisvės" boardirektoriai nutarė parengti koncertą ir Worcester, Mass. Koncerto surengimu pavesta pasirū- pinti drg. J. Paruliui, susi- nešus su vietos draugais.

Prie "Laisvės" bendrovės prisidėjo šie nauji draugai: M. Dusevičius, J. Kemėsio, S. Kretavičius.

Prie "Laisvės" bendrovės priguli jau daugiau, negu šimtas draugų ir bendrovė vis auga. Ir ne dyvai, juk ji yra visuomeniška įstaiga, kuriai nerupi pelnų gavimas, c socialistiškos idejos sklei- dimas.

Žiburėlio koncertas.

8 d. balandžio Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos kuopa Waterbu- ry, Conn. rengia didelį kon- certą "Žiburėlio" naudai.

Koncertas įvyks svetainė- j: ant Green st. (103). Kon- certe dalyvauja ir ponis Al. Bulotienė ir geriausi Wa- terburio artistai.

MOKSLEIVIŲ TARPE.

J. Karpavičius, Carnegie, technologijos studentas, iš- statė du savo piešinių tos mokyklos studentų parodoje J. Wanamackerio krautuvėje New Yorke.

Drg. Andriulevičių, kuris dabar mokosi Valparaiso u- niversitete, remia medžia- giškai daugelis soc. kuopų. Youngstowne jam surinkta aukų virš \$20.

Syracuse, N. Y. universi- tete mokosi du lietuviai: Žiurys ir Kvietkus.

HARTFORD, CONN.

Šiuomi pranešam Hartfor- do ir apielinkiu lietuviams, jog 11 d. kovo 1:30 nu pietų Hartforde bus didžiausios prakalbos Lietuvos Šelpimo Fondo. Laidės F. J. Bago- čius, miesto majoras Hager- ty ir kiti.

Prakalbos įvyks Majestic teatre 177 Asylum st.

GYVENIMO DIENOS.

(Tąsa)

šeimynoje, taip be niekur nieko ir negalima, dar paskui praeiks kunigas.

Pagaliaus įsidrasių ir užklausk:

— Dėlei ko tėtė antru kartu apsišvėdėt, jeigu šeimyniškas gyvenimas pražudo meilę?

Tėvas nieko neatsakė. Jinai toliau tęsė:

— Bet aš turiu butinai su Petru apsi- vesti... Petras gražus, geras, aš noriu ir tu- riu apsivesti, ot ir viskas!

— Tai sakyk tu, — su Petru manai apsivesti ir gana! — Pamėgdžiojo tėvas. — O kas čia jau per šposai?

Alena tylėjo. Tėvas ruščiai paantri- no:

— Tu už Petro neisi, aš neleisiu!

Alėna nusigando. Jai atėjo į galvą min- tis: jeigu dabar nepastatyt ant savo, tuo- met jau viskas nueis per niek. Staiga atsio- tojo nuo sėdynės ir stačiai pratarė tėvui i akis:

— Mudu šiandien eisim pas kunigą, ir aš nieko daugiau nenoriu žinoti.

Jonas dar bandė perkalbėti:

— Paklausk, tu neišmanė. Aš tau gero velinu. Neik už Petro, nes paskui ver- ksi, bus gaila, sunku. Susiprask, pakolei laikas, atminti, kad tu gali apsišvėdama pa- keisti savo gražų jaunų dienų gyvenimą.

Aš tikrai permatau, kokį ramumą suteiks šeimynoj vyrai, panašūs Petrui. Jeigu jau neklausai manęs, neklausai mano uždrau- dimo, tad paklausk mano prašymo.

Alėna, dukrele, nebūk maža mergaitė, ne- buk tokia prieštara, aš viską padarysiu ge- rai, tik neik; matysi, paskui raudosi pati ir man bus skaudu ant širdies, kad nepa- jėgiau tave pertikrinti. Alėna jau butų pa- klausius, bet tuom tarpu įėjo sesuo Ursulė.

Alėna, neapkesdama sesers, dėlei jos lais- vumo, visur ir visuomet stengėsi būti prie- šinga ir dabar net nusišypojo piktai, jaus- dama kokį įspūdį padarys savo priešinū- mu. Nutvėrė nuo staluko laikraštį, perplė- šė per pusę, trenkė ant grindų ir susuko:

— O jūs ir da taip šnekėkit, man vis viena, tai mano dalykas! Ir sutrenkus durimis išėjo.

Jonas labai įsirdo. Umai, apsišvėdė ir, nevalges taipgi išėjo. Jau žingsniuodamas gatve nusigando, kad šis dienas, bet pa- gerti gerai, idant užmiršti viską ir visus, bet kadangi buvo pusėtinai šalta, o geru- vės dar uždarytos, tad nejučiomis pasijuto pas dirbtuvę. Padirbėjo porą valandų savo paprastą darbą ir pabaigė. Tuomet užveizda pristatė prie kito darbo, tas galutinai ji su- erzino. Dirbti visai nesinorėjo. Pasiprašė namon. Jam sako:

— Šiandien subata, dirbt reikia tik iki piet, da 2 valandį ir visi eisim.

— Man vistiek, aš turiu reikalą tuo- jau.

Išėjo.

Praslinko dvi savaitės. Galų gale Jonas nusipirko pusėtiną vienos šeimos namą: nusiramino. Ir Petras netikėtai metė gėrės.

Tuojaus po vestuvių, visi — ir jaunavedžiai, ir Ursulė ir Jonas su savo žmona, kartu apsigyveno naujai nupirktam name. Ir gyvenimas iškart neišskios spalvos, iš palengvo įbėgo į normales vė- zes. Jonas smarkiai persalo po loigos jau- tėsį gana silpnas. Tankiai širdis lindavo smarkiai plakti, jautė įsitampusias gyslas nuo pakaušio žemyn linkui, pasidarydavo tai nepaprastai karšta, tai vėl šaltis purto, po tam akyse mirga mirijadai žvaigždy- čių ir visam taip silpna. Kuomet nesma- gumas praeina, Jonui dingsteldavo mintis: o juk tai ženklas trumpo gyvenimo, o kas baisiausia, — staigios mirties. Persigazda- vo labai dėlei panašių saprotavimų, nuskriz- davo minčiai į praeitį savo gyvenimo, umai atsikirdavo blogus darbus nuo gerų ir stengdavosi juosius sulyginti. Ir kaip bai- šios pasekmės gimdavo, kadangi visos jo gy- venimas yra uždengtas storu sluogsnio blogų darbų. Visą praeitis tamsi, žiauri. Atsidusdavo Jonas. Norints jam neužaida- vo niekados ant minties baisi peklos esybė. vienok nejauku pasidarydavo, nes dabar jis aiškiai suprato, kad kažno žmogaus parei- ga yra kiekvieną valandą sunaudoti ant naudos sau ir kitiems.

Vos keletai mėnesių praslinkus, Alėna tapo motina, — sulaukė sūnų, ir visa šir- dia atleidavo jo auklėjimui. Rodosi, pa- mirė, kad jina turi vyrą, seserį ar tėvą.

Pas Ursulę apsišvėdė džiova, pasidavė jai miesto ligonbuti. Jono gi moterišką pasiro- dę esanti gana originališko pobūdžio; nie- kur neina ir jeigu kas juos atlanko, tuo- met užsidaro miegamajam kambaryje ir nė balso. Siuvinėja, ardo ir vėl siuva ir tt. Jonas pažvelgė vieną kartą, kitą, smarkiai mostelėjo ranka ir pratarė:

— Ot boba, tai ir boba! Už tad jas ir vadina išvadžiomis, kad jos yra bobaish be jokių išvadžiomų. Kad ir da čia boba, o ji liksis tokia, kokia yra.

Užsivėrė pypkę ir išėjė per užpakali- nes duris, atsisėdo ant trepų. Atsivėrė ir atsiduso. Kaip čia būtų galima pagerinti savo gyvenimą? Mirtis, matyt, švaistosi ap- linkui, o jo visas gyvenimas nuo pat ma- žumėlės toks tuščias! Gerai būtų atlikti ka- nors tokio dievobaimingo, bet ir neišaina. Ot, jeigu Lietuvoje būtų, tai aplankytum šventas vietas, tai šventi šis tas, na o čia? Nė šventų vietų, nė šventųjų, oi nelaimin- ga šalis ta Amerika!

Praslinko daugiau, kaip metai laiko.

Jonas ėjo vis silpnyn. Tankiai atsiko- sėdavo krauju ir buvo jau persitikrinęs ryt-po-ryt mirti. Kartą iš netyčių atlankė jį senas pažįstamas Kriščiūnas. Seniai, gal daugiau negu 7 metai, kaip juodu nesimatė. Žodis po žodžio išsikalbėjo, prisiminė jau- nas dienas. Jonas beveik verkdamas nusi- skundė, kad jau jam reikės tuoj tapti dvo- kiančiu puvėsiu. Jam da tik ant kalbų suėjo 49 metai. — Pusę amžiaus išgyvenęs ir skirtis su pažįstamais su mylimais amži- nai, idant niekad nieks kitam žodį neištar- ti ir kodėl?

— Norėtusi man nors dabar ką norints tokio gero, naudingo padaryti, nes kaip tu nerokuoai, bet gi griekas taip be niekur nieko listi kelias pėdas į žemę...

Jonas atydziai dirstelėjo ant Kriščiū- no. Pastarasis norints metais ir buvo kiek senesnis, vienis, atrodė stiprus, sveikas, atletiškos figūros žmogus. Jonas jau be- veik nusprendė vienas sau kame ta prieža- stis. Tai perdidelis vartojimas alkoholio nuo pat jaunų metų. Jau Lietuvoje ger- davo ir rasdavo tame užsiganėdinimą. 18 metų atvyko Amerikon ir čia tuoj gaves darbą, ėmė uliavoti. Alus, degtinė, deg- tinė alus, moteriškės, neįmiegos naktis ir taip metas po metui su mažomis per- traukomis.

Kriščiūnas norėdamas nulinksminti Joną, papasakojo tulą atsitikimą, kuomet juodu abuodu kartą panedėlyje apie piet padu po tiltu iki ašų įsiklyje purvyne. Prisiminė Jonui, kad juodu tuomet buvo baisiai pasigėrę. Reikia ir Kriščiūnas gė- rė.

— Et, — atsiduso Jonas ir nusivėdė svečią į valgomąjį kambariuką.

— Sėskis štai čia, aš užsakysiu ką no- rints užkast. Da turbūt ir alaus yra.

(Daugiau bus)

KALĖJIMO KANČIŲ URVE...

(Skiriu suareštuotajam Rusijoj, darbininkų poetui, V-os A-iui).

Kalėjimo kančių urve, Zandarai įstumė tave, Kad laisvės idėjos aušrinė nauja Skaisčiai spindulėliais pasaulį palietus, Užgesyt tavyje, žmonėms nenušvietus... Uždarė tave ten žandarų gauja, Kad sienos kalėjimo apkurtė, murinės, Užslėgtų poetiškas mintis auksines...

Kalėjimo kančių urve, Uždarė draugužį, tave, Kad išsunkt' tavo drąsą, — jaunias spēkas; Kad daugiau tu vergamdainų nedainuotum, Nešauktum į kovą, nei pats nekovotum... Juk, sunkiais retėžiais apkaltas rankas, Nei pakelt, nei paverst dabar negalėsi, Ir į kovą jau stoti spēkų neturėsi...

Kalėjimo kančių urve, Mes matome broli, tave, — Mato didžiulę darbininkų miria, Skelbėją pasauliui to Naujojo Ryto, Už kurį ir pats bekovodamas krito... Bet rytas jau švinta ir žėri ugne, — Šviesa jo pasaulį teisybe užkurė, Ir žmonės sukilo, yt siaučianti jurė!

Lai kristų nevieno galva, — Jau baimės nežino kova! Nedrebės prieš audras vergų milžinai! Jie mato kaip kenčia kalėjime broliai, — Už laisvę kovos jie karštai ligi koliai Vergijos retėžiai nutruks amžinai, — Nes Rytas pasaulį šviesybe užkurė, Ir žmonės sukilo, yt siaučianti jurė!

Merlynės Vaidyla.

MOTERIMS NAUJIENOS.

BUKIME RIMTESNĖS SAVO TARIMUOSE.

L.M.P.S. P.K-to tarimas a- pie cūn prariu keletą zo- džių čion pratarti, pamate daugiausiai paliečia tiktai mane. Bet kadangi tokie ta- rimai ateityje gali labai daug pakenkti mūsų orga- nizacijos buojimui, tai esu priversta apie tai pratarti žodį viešai. (Sitas straipsne- lis talpinamas "Laisvėje" to- dėl, kad "Moterų Balse", kur jis buvo pasiūstas dėl No. 1, nežinia dėlko nepa- tilpo.)

Tulą laiką atgalios padė- viau P. K-tui (per Centralės sekretore) bilą už mano su- gausią laiką dalyvaujant L. M.P.S. I susivaiavime. Da- ber nuo Centralinės sekreto- rės, drg. K. Petrikienės ga- vau sekantį pranešimą:

"Tarimas 7.

"Apmokėti drg. Herman \$3.00 už sugausią laiką da- lyvaujant Susivaiavime, Lalsavo vienbalsiai, nors vi- sos, visos matėm, kad dau- giau niekas kaip tik kerštas tame reikalavime."

Tasai P. K-to manymas, kad iš "keršto" reikalavau atlyginimo ir priverst mane rašyti šias eilutes, kad už- protestavus tokiam netei- singam manęs supratimui ir atėmus pamatą tolimesniui neteisngam manymui, apie mano "keršijimą". Parei- kalaudama užmokescio už sugausią laiką reikalavau kas man priklausė, reika- lavau už man įvykusį nuo- stoli.

Jiniai visų užinteresuotų turiu pasakyti, kad ši yra mano pirmutinė bila Susi- vienijimui. Iki šiol už visą sugausią laiką atlikinėjime per keletą metų įvairių dar- bų L.M.P. S-mui, niekad ne- pareikalavau atlyginimo. Iš- gavimas daleidimo versti "Kudikių Priežiura", pasi- rupinimas rankraščių "Mo- teris ir jos Ekonominis pa- dėjimas" ir "Moteris turėtų užsiimti savais reikalais", pastarųjų dviejų rankraš- čių, kaip ir Susivienijimo konstitucijos korektų skai- tymas, rupinimasis visų tų paminėtų raštų išleidimu, sugausino man daug laiko, ir reikalavo nemažai rupu- scio. Ne vien tik tas buvo atlikta be atlyginimo. Jokio atlyginimo nereikalavau nė už formulavimą ir kopijavi- mą ant duplikatoriaus šim- tų laišku išgarsinimui pat- ties L.M.P. S-mo ir jo lei- džiamos literatūros, kaip ir įvairių referendūmų (už kuriuos C. K-tas ir buvo nutaręs apmokėti) gelb- stant Centralinei Sekretorei, drg. K. Petrikienėi jo- sius darb. Niekad jokio at- lyginimo nereikalavau nei už Susivienijimo pareigų atlikimui suvartotą popiera, konvertus, kraszenklius ir įvykusias telegramų, telefo- nų ir važinėjimų išlaidas. Ir po visam-tam aš gaunu už- netimta, butent mano bila už \$3.00 yra iš keršto!

— Et, — atsiduso Jonas ir nusivėdė svečią į valgomąjį kambariuką.

— Sėskis štai čia, aš užsakysiu ką no- rints užkast. Da turbūt ir alaus yra.

(Daugiau bus)

KALĖJIMO KANČIŲ URVE...

(Skiriu suareštuotajam Rusijoj, darbininkų poetui, V-os A-iui).

Kalėjimo kančių urve, Zandarai įstumė tave, Kad laisvės idėjos aušrinė nauja Skaisčiai spindulėliais pasaulį palietus, Užgesyt tavyje, žmonėms nenušvietus... Uždarė tave ten žandarų gauja, Kad sienos kalėjimo apkurtė, murinės, Užslėgtų poetiškas mintis auksines...

Kalėjimo kančių urve, Uždarė draugužį, tave, Kad išsunkt' tavo drąsą, — jaunias spēkas; Kad daugiau tu vergamdainų nedainuotum, Nešauktum į kovą, nei pats nekovotum... Juk, sunkiais retėžiais apkaltas rankas, Nei pakelt, nei paverst dabar negalėsi, Ir į kovą jau stoti spēkų neturėsi...

Kalėjimo kančių urve, Mes matome broli, tave, — Mato didžiulę darbininkų miria, Skelbėją pasauliui to Naujojo Ryto, Už kurį ir pats bekovodamas krito... Bet rytas jau švinta ir žėri ugne, — Šviesa jo pasaulį teisybe užkurė, Ir žmonės sukilo, yt siaučianti jurė!

Lai kristų nevieno galva, — Jau baimės nežino kova! Nedrebės prieš audras vergų milžinai! Jie mato kaip kenčia kalėjime broliai, — Už laisvę kovos jie karštai ligi koliai Vergijos retėžiai nutruks amžinai, — Nes Rytas pasaulį šviesybe užkurė, Ir žmonės sukilo, yt siaučianti jurė!

Merlynės Vaidyla.

mais ir padaviau bilą už minėtą sugausią laiką, kaip kad ir pasiryžiau ateityje paduoti bilas už visas kitas man nuostoli nešančias iš- laidas. Pagalios, P. K-tas neturėtų visai bartis ir pyk- ti, jei kas iš Susivienijimo viršininkų reikalauja atly- ginimo pinigiskų nuostolių įvykusių pildant L.M.P.S. į- staigų pareigas. Užtenka, kad mūsų draugės aukauja savo liuosą laiką ir darbą atlikimui joms pavestų pa- reigų.

Tarimai, kaip augščiau- paminėta, yra labai netin- ginimo pinigiskų nuostolių įvykusių pildant L.M.P.S. į- staigų pareigas. Užtenka, kad mūsų draugės aukauja savo liuosą laiką ir darbą atlikimui joms pavestų pa- reigų.

Tarimai, kaip augščiau- paminėta, yra labai netin- ginimo pinigiskų nuostolių įvykusių pildant L.M.P.S. į- staigų pareigas. Užtenka, kad mūsų draugės aukauja savo liuosą laiką ir darbą atlikimui joms pavestų pa- reigų.

Tarimai, kaip augščiau- paminėta, yra labai netin- ginimo pinigiskų nuostolių įvykusių pildant L.M.P.S. į- staigų pareigas. Užtenka, kad mūsų draugės aukauja savo liuosą laiką ir darbą atlikimui joms pavestų pa- reigų.

Tarimai, kaip augščiau- paminėta, yra labai netin- ginimo pinigiskų nuostolių įvykusių pildant L.M.P.S. į- staigų pareigas. Užtenka, kad mūsų draugės aukauja savo liuosą laiką ir darbą atlikimui joms pavestų pa- reigų.

Tarimai, kaip augščiau- paminėta, yra labai netin- ginimo pinigiskų nuostolių įvykusių pildant L.M.P.S. į- staigų pareigas. Užtenka, kad mūsų draugės aukauja savo liuosą laiką ir darbą atlikimui joms pavestų pa- reigų.

Tarimai, kaip augščiau- paminėta, yra labai netin- ginimo pinigiskų nuostolių įvykusių pildant L.M.P.S. į- staigų pareigas. Užtenka, kad mūsų draugės aukauja savo liuosą laiką ir darbą atlikimui joms pavestų pa- reigų.

Tarimai, kaip augščiau- paminėta, yra labai netin- ginimo pinigiskų nuostolių įvykusių pildant L.M.P.S. į- staigų pareigas. Užtenka, kad mūsų draugės aukauja savo liuosą laiką ir darbą atlikimui joms pavestų pa- reigų.

Tarimai, kaip augščiau- paminėta, yra labai netin- ginimo pinigiskų nuostolių įvykusių pildant L.M.P.S. į- staigų pareigas. Užtenka, kad mūsų draugės aukauja savo liuosą laiką ir darbą atlikimui joms pavestų pa- reigų.

Tarimai, kaip augščiau- paminėta, yra labai netin- ginimo pinigiskų nuostolių įvykusių pildant L.M.P.S. į- staigų pareigas. Užtenka, kad mūsų draugės aukauja savo liuosą laiką ir darbą atlikimui joms pavestų pa- reigų.

Tarimai, kaip augščiau- paminėta, yra labai netin- ginimo pinigiskų nuostolių įvykusių pildant L.M.P.S. į- staigų pareigas. Užtenka, kad mūsų draugės aukauja savo liuosą laiką ir darbą atlikimui joms pavestų pa- reigų.

Tarimai, kaip augščiau- paminėta, yra labai netin- ginimo pinigiskų nuostolių įvykusių pildant L.M.P.S. į- staigų pareigas. Užtenka, kad mūsų draugės aukauja savo liuosą laiką ir darbą atlikimui joms pavestų pa- reigų.

Tarimai, kaip augščiau- paminėta, yra labai netin- ginimo pinigiskų nuostolių įvykusių pildant L.M.P.S. į- staigų pareigas. Užtenka, kad mūsų draugės aukauja savo liuosą laiką ir darbą atlikimui joms pavestų pa- reigų.

Tarimai, kaip augščiau- paminėta, yra labai netin- ginimo pinigiskų nuostolių įvykusių pildant L.M.P.S. į- staigų pareigas. Užtenka, kad mūsų draugės aukauja savo liuosą laiką ir darbą atlikimui joms pavestų pa- reigų.

Tarimai, kaip augščiau- paminėta, yra labai netin- ginimo pinigiskų nuostolių įvykusių pildant L.M.P.S. į- staigų pareigas. Užtenka, kad mūsų draugės aukauja savo liuosą laiką ir darbą atlikimui joms pavestų pa- reigų.

Tarimai, kaip augščiau- paminėta, yra labai netin- ginimo pinigiskų nuostolių įvykusių pildant L.M.P.S. į- staigų pareigas. Užtenka, kad mūsų draugės aukauja savo liuosą laiką ir darbą atlikimui joms pavestų pa- reigų.

Tarimai, kaip augščiau- paminėta, yra labai netin- ginimo pinigiskų nuostolių įvykusių pildant L.M.P.S. į- staigų pareigas. Užtenka, kad mūsų draugės aukauja savo liuosą laiką ir darbą atlikimui joms pavestų pa- reigų.

Tarimai, kaip augščiau- paminėta, yra labai netin- ginimo pinigiskų nuostolių įvykusių pildant L.M.P.S. į- staigų pareigas. Užtenka, kad mūsų draugės aukauja savo liuosą laiką ir darbą atlikimui joms pavestų pa- reigų.

Tarimai, kaip augščiau- paminėta, yra labai netin- ginimo pinigiskų nuostolių įvykusių pildant L.M.P.S. į- staigų pareigas. Užtenka, kad mūsų draugės aukauja savo liuosą laiką ir darbą atlikimui joms pavestų pa- reigų.

Tarimai, kaip augščiau- paminėta, yra labai netin- ginimo pinigiskų nuostolių įvykusių pildant L.M.P.S. į- staigų pareigas. Užtenka, kad mūsų draugės aukauja savo liuosą laiką ir darbą atlikimui joms pavestų pa- reigų.

Tarimai, kaip augščiau- paminėta, yra labai netin- ginimo pinigiskų nuostolių įvykusių pildant L.M.P.S. į- staigų pareigas. Užtenka, kad mūsų draugės aukauja savo liuosą laiką ir darbą atlikimui joms pavestų pa- reigų.

Tarimai, kaip augščiau- paminėta, yra labai netin- ginimo pinigiskų nuostolių įvykusių pildant L.M.P.S. į- staigų pareigas. Užtenka, kad mūsų draugės aukauja savo liuosą laiką ir darbą atlikimui joms pavestų pa- reigų.

Tarimai, kaip augščiau- paminėta, yra labai netin- ginimo pinigiskų nuostolių įvykusių pildant L.M.P.S. į- staigų pareigas. Užtenka, kad mūsų draugės aukauja savo liuosą laiką ir darbą atlikimui joms pavestų pa- reigų.

Tarimai, kaip augščiau- paminėta, yra labai netin- ginimo pinigiskų nuostolių įvykusių pildant L.M.P.S. į- staigų pareigas. Užtenka, kad mūsų draugės aukauja savo liuosą laiką ir darbą atlikimui joms pavestų pa- reigų.

Tarimai, kaip augščiau- paminėta, yra labai netin- ginimo pinigiskų nuostolių įvykusių pildant L.M.P.S. į- staigų pareigas. Užtenka, kad mūsų draugės aukauja savo liuosą laiką ir darbą atlikimui joms pavestų pa- reigų.

Tarimai, kaip augščiau- paminėta, yra labai netin- ginimo pinigiskų nuostolių įvykusių pildant L.M.P.S. į- staigų pareigas. Užtenka, kad mūsų draugės aukauja savo liuosą laiką ir darbą atlikimui joms pavestų pa- reigų.

Tarimai, kaip augščiau- paminėta, yra labai netin- ginimo pinigiskų nuostolių įvykusių pildant L.M.P.S. į- staigų pareigas. Užtenka, kad mūsų draugės aukauja savo liuosą laiką ir darbą atlikimui joms pavestų pa- reigų.

Tarimai, kaip augščiau- paminėta, yra labai netin- ginimo pinigiskų nuostolių įvykusių pildant L.M.P.S. į- staigų pareigas. Užtenka, kad mūsų draugės aukauja savo liuosą laiką ir darbą atlikimui joms pavestų pa- reigų.

Tarimai, kaip augščiau- paminėta, yra labai netin- ginimo pinigiskų nuostolių įvykusių pildant L.M.P.S. į- staigų pareigas. Užtenka, kad mūsų draugės aukauja savo liuosą laiką ir darbą atlikimui joms pavestų pa- reigų.

prie pasišventimo mūsų tik- slo labai. Mano atsidavi- mą Susivienijimui tokie ta- rimai, suprantamas dalykas, negali sulaikyti, nes viena, žinau, kad P. K-tas taip ga- lėjo spręsti tik užtai, kad nežinojo tikrojo dalykų sto- vio, o kita — S-mas man pamaukus, kad nustojus jam aukauti savo pastan- gas. Kitaip galėtų atsitikti su draugėmis, kurios savo ypotos garbė da nesupranta laikyti žemiau organizacijos naudos ir kurioms L.M.P.S. nestovį taip arti prie šir- dies.

Ateityje panašūs tarimai, galinti atšaldyti mūsų drauges nuo tarnavimo Su- sivienijimui, neturėtų turėti vietos Susivienijime. Per- kanti organizacijai norin- torgėjimui kenksmingumo čiai plėtotis ir augti. Jie- gali veikiančias drauges tik- šiau šį straipsnelį.

atgrasinti o nepaskatinti M. M. Raciūtė Herman.

atgrasinti o nepaskatinti M. M. Raciūtė Herman.

atgrasinti o nepaskatinti M. M. Raciūtė Herman.

KORESPONDENCIJOS

LAWRENCE, MASS.

Margumynai.

LSS. 64 kuopa dabar turi 78 narius, tarpe kurių randasi 7 merginos ir 5 moteris. Visi nariai pilni energijos ir veikia gana smarkiai. Tik pastaruoju metu merginos paliovė rašyti prie kuopos. Kame priežastis sunku pasakyti. Gal daugelis laisvesnių merginų, kuriuos pirmiau buvo linkę prie socialistų, dabar dalyvauja neprigulmingoj parapijoj.

Trys metai atgal Lawrence skaitėsi lietuvių miestai. Prasidėjus kare, merginos ėmė nykti, nes daugelis iškėlė, o nauji iš Lietuvos neatvyko. Dabar vietos senberniai labai nusiminę, nes mato, kad jiems bus lemta visą amžį savo šventyklame stone pasilikti.

Pas mus labai blogos naujienos: alus neapsakomai brango, net ant 25 nuosimčių. Tartasi net streiką išeiti, bet paskui paaiškėjo, kad didžiulė mario streiklaužiai, todėl viskas apriomo.

Pastaruoju metu vietos tautininkai visiškai nurimo ir apie jų veikimą nieko negirdėti. Kasžin, ar tai prieš gera, ar prieš blogą? O gal jaučiasi jau savo darbą šventai atlikę, todėl dabar ramiai ilsisi ir laukia, kada ponas dievulis pašauks pas save išduoti apyskaitą iš viso veikimo.

Darbai pastaruoju metu eina neblogai ir iš kitur atvažiuojama galima darba gauti, tik, suprantama, tas darbas buna labai prastas ir mažai apmokamas. Amatinkų randasi be darbo užtektinai, ypatingai audėjų, nes daugelis naujų darbininkų išmoka ta darba ir paskui atsiranda bedarbių. Vėpėjų nesimato bedarbių. Čia gali gauti darbo ir moteris. Mokestis mažas, net amatninkai mažiau uždirba, negu prie audimo.

Remeika.

CUMBERLAND, MD.

Western Maryland hospitaly Cumberlande randasi sužeistas mainiervs Juozas Glebauskas. Jam sulaužyta koja. 8 d. vasario J. Glebauskui darė operaciją. Nelaimė įvyko kasyklose Beryl, W. Jv.

J. G. "Laisvės" skait.

CHICAGO, ILL.

Protesto mitingas.

23 vasario, taip vadinaoj North West Side miestodaly, Schöenhofen svetainė, buvo viešas mitingas, kurį surengė Draugijų Sąryšis. Kalbėjo W. E. Rodriguez, 15 nuovado aldermanas, P. Grigaitis — "Naujiečių" redaktorius ir — Montyvidas — med. studentas. Išnešta protesto rezoliucija prieš karę. Žmonių susirinko apie 400.

Dabar rengiama susirinkimai visose miesto dalyse ir žmonės atsilanko gana skaitlingai. Visur išnešama protesto rezoliucijos prieš karę.

"L." Korespondentas.

ROCHESTER, N. Y.

Vas. 24 d. LSS. 7-ta kuopa surengė draugišką vakarienę: kuopiečiai ir pašaliniai draugai labai skaitlingai atsilankė. Žmonių buvo virš šimto. Prieš vakarienę buvo surengtas trumpas programos iš eilių ir monologas. Monologas (feljetonas) kaip prie draugiškos vakarienės, buvo visai neatsakantis. Po vakarienės prasidėjo šokiai, tarpe kurių "Aido" choras dainavo keliatą dainu. Kiek teko patirti, atsilankiusieji vakariene buvo užganėdinti.

Vas. 25 d. Lietuvių Politinės Kluobas surengė prakalbą. Kalbėtojai buvo trys. Pirmas kalbėjo, Liet. Pol. Kluobo narys Baranauskas. Tai buvo geriausias tipas L. P. K. Jis agitavo rašyti prie kluobo, nes girdi, "politika", tai augščiausias daktas; prie kluobo priegult eš galima susipažinti su augštesniais politikieriais ir "politiška" — tai branduolys jo kalbos. Pirmininkas perstarto kalbėti P. Petroni — tautietį, bet jis atsisako, geriaus kalbėsias ant galo, Antras kalba K. J. Vaivada. Jis priminė, kad kluobiečiai, prašydami jį kalbėti, žinojo, kas jis esąs, ir kad jis kalbėdamas savo plauko ne mainysias. Reikia pasakyti, kad jis savo žodi išpildė. Nupiešė visa kluobo istoriją, taipgi nurodė, kad politika yra geras daiktas, ieigu ją pavartoti dėl darbininkų žmonių naudos, ir labai blogas, ieigu su ta politika bardoiti darbininkų reikalus. Kain tie Liet. Pol. Kluobai tankiai padaro. Trečias kalba P. Petronis: iš vietoj kalbėjus apie kluobo reikalus, kritikuoja K. J. Vaivada. Esą mums turi rūpėti pirmiausia tautiški reikalai, o paskiau darbininkų. Sulyg P. Petronio, labai gerai esą turėti lietuvišką poliemaną. Toliaus kalbėjo apie V. Kudirka ir apie vienybę. Petroniui pabaigus, pirmininkas pranešė, kad ant nabaigęs kalbės dar K. J. Vaivada. Tuomet tautiečiai ir parapijonai išdumė laukan, jie gerai žinojo, kad K. J. Vaivada Petronio kalbą puikiai sukritikuos. Ką, žinoma, Vaivada ir padarė. Pirmėdis F. Tamošiūnas, iš dalies, atsakydamas į P. Petronio kalbą, nurodė kokia pas mus dabar vienybė, ir kiek "savi" žmonės gero padaro. "Per "Lietuvių Dieną" — sakė jis, "L. P. Kluobas" aukavo 25 dol. ir kun. Kasakaitis tuos pinigus priėmė. O kada L. P. K. prakalbų plakatus nunešė pas bažnyčią dalinti, tai parapijonai, plakatus atėmė ir suplėšė. Ganytojas per pamokslą iškoliojo kluobiečius, kam šie nelindo į bažnyčios sklepą, o pasiėmė Gedimino sale." "Nušioje nas tyla lietuvi politikierių su reikalais, tai jis pareikalavo 5 dol. vien tik už tai, kad jis prirodys gerą "lojerį". Gi svetintautis visą bizni atliko už 8 dol. Tas tautiečiams labai nepatiko. Žmonių buvo mažai.

Vas. 25 d. (vak). Soc. Party lokalas surengė protesto mitingą prieš karę. Žmonių buvo apie 8000.

Vas. 25 d. (vak). Soc. Party lokalas surengė protesto mitingą prieš karę. Žmonių buvo apie 8000.

Kalbėjo vietinis plačiai žinomas prof. Walter Rausenbaush ir S. J. Mahoney iš Buffalo. Priimta protesto rezoliucija prieš karę. Visur Esantis.

SO. BOSTON, MASS.

Vasario 25 d. buvo prakalbos 60 kp. LSS. Lietuvių svetainėje, Kalbėjo L. Prusika; žmonių buvo pilna svetainė, ir visi atydziai klausėsi. Panelė Ona Turauskaitė padainavo keletą revoliucijos dainų. Taipgi išnešta protesto rezoliucija prieš karę. Buvo renkamos aukos Revoliucijos ir Kankinių Šelpimo Komitetui; surinkta \$28.00. Prie kuopos prisirašė 5 draugai.

Vasario 23 ir 25 d. buvo drg. V. Kapsukas. Jį užkvietė 60 kp. LSS., kad apkalbėjus nesutikimus tarpe socialistų laikraščiu; buvo pakviestas ir drg. Michelsonas. Ginčai buvo gana karšti ir manyta, kad iš to pasikalbėjimo nieko neišeis; mat, drg. Michelsonas nenorėjo pripažinti jokio vadovavimo iš LSS., bet eiti savo keliu. Tapo priimtos dvi rezoliucijos; viena — visi socialistų laikraščių redaktoriai turi vaduotis LSS. Susiavimų nutarimais ir bėgančiais klausimais klausyti LSS. P. K. direktorų. Antara — kad socialistų laikraščių butiniai reikalinga i dėjęn vienybė, todėl pripažinta socialistų Spaudos Sandora.

Lietuvos Dukterų ir Sūnų Dr-stė paskojo iš savo išdo LSS. namo fondui \$50.00. Tai pirma ir gana duosni auka iš South Bostono.

Maksimo Gorkio veikala "Ant Dugno", 60 kp. LSS. statys scenoj 24 d. kovo, Dudley Opera House. "Eš-kėčių Taku", — bus perstartytas scenoj 21 d. balandžio, Dudley Opera House.

Kovo 1 d. buvo ketvirta iš cilės paskaita: skaitė Bagocius temoj, "Pekla karštesnė". Žmonių buvo du syk daugiau, negu ant kitu paskaitu. Ar tik ne tema juos patraukė?

Paskaitos bus rengiamos kiekvieną ketvergą vakarą, kol atšils oras.

J. Čipėnas.

SCRANTON, PA.

Tautininkų "bankrutai". 28 d. vasario buvo prakalbos, kurias surengė SLA. VII apskrício, viršininkai. Susirinkimą atidarė F. Zivatkas. Išėjo ant stiečiaus tartum ko bijodamas, nedrasiai, prabilo į publiką. Bet kur čia žmogus nebijo, kad jį svetainė susirinko 33 ypatos ir veik visi socialistai. Iš to aiškiai matosi, kad mūsų tautiečiai galutinai subankrutijo savo politikoj.

Kalbėjo Liutkauskas iš Brooklyn'o. Apie jo kalbas turinį neverta nei minėti, nes žemiau kritikos: viska mašo, visus plūsta, niekiam visuomeniškus reikalus maišė su savo vmatiškus reikalais ir t. t. Kalba apie vienybę, bet sykiu visus plūsta. Žodžiu, verda tautišką koše, kurios niekas nemori valgyti. Jei mūsų tautininkai neturi geresnių kalbėtojų, geriau su tokiais nei nesirodyti, nes jie prie didesnio "bankruto" juos pačius vedda. Proletaras.

MOLINE, ILL.

25 d. vasario buvo prakalbos LSS. 179 kuopos. Kalbėjo A. Montyvidas — medicinos studentas iš Chicagos, Ill. Kadangi apie kalbėtoją atvažiavimą sužinota tik trimis dienomis anksčiau, todėl nespėta ir išgarsinti. Žmonių susirinko tik apie 50, bet pasekmės buvo košmariškos. Kalbėtojas, ne užgaudamas tikėjimo ir tikinčiųjų, aiškino apie socializmą ir socialistų reikalavimus ir kvietė susirinkusius rašyti prie kuopos. Laikė prakalbų prisirašė 10 naujų narių ir daugelis pasižadėjo vėliaus prisirašyti. Tarpe naujai prisirašiusiųjų randasi ir kelios moteris; keturios moteris pasižadėjo prisirašyti sekandame LSS. kuopos susirinkime.

Tokiam užkampy, kaip kad Moline, LSS. 179 kuopa turės apie 30 narių ir tarpe jų 10 moterų. Galima drąsiai sakyti, kad mūsų miestelis anlenkė visas lietuviškas kolonijas, palyginus su skaitliumi lietuvių gyventojų.

Anku padengimui lėšų surinkta \$12.45.

Pertraukioje gražiai padeklamavo Dučkienė. Savaitė tam atgal, kuopa buvo surengus šokių su įvairiais pamarginimais. Pelnas (\$25) paskirtas LSS. namui. Programo išpildymu dalyvavo Savickienė, Kalvaičiūtė, Dučkienė ir Dučkus. Visi savo užduotis atliko kogeriausiai.

šilunas.

LOWELL, MASS.

25 d. buvo prakalbos D. I.K. Algirdo draugystės. Kalbėjo drg. M. Akelaitis iš Norwood, Mass. Kalbėtojas labai puikiai nurodė reikalingumą prigulėti prie paskaitų. Tada išėjo "studentas" S. Šleinis; šis ant 5 puslapių turėjo surašytą "labai svarbią" paskaitą, apie "miega, sapnus ir hipnotizmą". Mat, kada žmonės miega, tada pats laikas ir apie miegą bei sapnus kalbėti. Bet vienas dalykas mane užinteresavo, tai iš kokių brošiūrų kabinio žinias apie hipnotizmą, gerb. prelegentas? bene iš "Sherlock Holmes" nuotikių?

Vasario 21 d. kalbėjo drg. V. Kapsukas, temoj: "Apie lesiartinančių karę." Žmonių buvo virš 300. Rengė LSS. 17 kuopa. Montelliciai pageidauja tankiau turėti drg. V. K. kalbėtoją.

Vasario 25 d. kalbėjo S. Michelsonas. Rengė prakalbą 22 kp. LMPSA. Šale prakalbą, kurią labai gerai pasakė kalbėtojas, buvo įvairiausių pamarginimų, kuriuos išpildė moteris, bei ju vaikai. Prie kuopos prisirašė 11 naujų narių. Aukų surinko \$10.19.

J. A. Svyrunėlis.

MELROSE PARK, ILL.

Pranešimas.

28 d. balandžio. Frank ir James svetainėje, bus vakaras Lietuvos Sūnų ir Dukterų draugystės. Aktoriai mėgėjai suloš dviejų aktu veikala "Gudri Našlė". Paskui bus šokiai. Meldžiame kitu vietos draugysčių ir kuopų minėtoji dienoj nerengti jokių pramogų.

Draugystės Valdyba.

SCRANTON, PA.

Vietos lietuvių subruzd.

Nesvietiškai pabrangus

pragyvenimo produktams, darbininkai atsidurė labai blogame padėjime ir todėl pradėjo rupintis įkurimu kooperatyvų valgomų daiktų krautuvės, nes mano, kad tokioj krautuvėj galima bus išsik pigiau maisto nusipirkti. Dabar jau organizuojasi kooperatyvė bendrovė, prie kurios nemažai narių prisirašė. Geistina butų, kad visi vietos lietuviai prisidėtų prie šios bendrovės, tuomet greitai lauk ir krautuvė galėtume atidaryti.

Kooperacijos susirinkimai būna kiekvieną ketvergą po Nr. 1506 No. Main ave., svetainėje "Lincoln Hall." Pradžią 7:30 val. vakare. Norintieji prisirašyti prie kooperacijos, malonėkite atsilankyti.

Koop. pirm.

J. A. Antanaitis

STOUGHTON, MASS.

Pastaruoju metu buvo šv. Antano draugystės susirinkimas. Apart kitko tapo pakeltas klausimas apie įkurimą kooperatyvės valgomų daiktų krautuvės, kad pigiau galima nusipirkti maisto. Geistina būtų, kad vietos lietuviai susiorganizuotų ir paremtų šį nutarimą, t. y. įvykinti jį gyveniman.

Adamson.

MONTELLO, MASS.

Vasario 18 d. LMD. surengė prakalbą. Kalbėtojų, kaip ir visada toji draugija išstatė didelę galybę, bet kas iš jų, kad nei vieno gero nebuvo, tarp kitų kalbėtojų paminėsiu S. Baroną, kuris kalbėjo, kalbėjo "augšta kalba", kol žmonės vieni ėmė snausti, kiti tyliai tarp savęs šnekučiuotis ir tik tada kalbėtojas supuko ir savo "moksliską" prakalbą nukirpo. Tada išėjo "studentas" S. Šleinis; šis ant 5 puslapių turėjo surašytą "labai svarbią" paskaitą, apie "miega, sapnus ir hipnotizmą". Mat, kada žmonės miega, tada pats laikas ir apie miegą bei sapnus kalbėti. Bet vienas dalykas mane užinteresavo, tai iš kokių brošiūrų kabinio žinias apie hipnotizmą, gerb. prelegentas? bene iš "Sherlock Holmes" nuotikių?

Vasario 21 d. kalbėjo drg. V. Kapsukas, temoj: "Apie lesiartinančių karę." Žmonių buvo virš 300. Rengė LSS. 17 kuopa. Montelliciai pageidauja tankiau turėti drg. V. K. kalbėtoją.

Vasario 25 d. kalbėjo S. Michelsonas. Rengė prakalbą 22 kp. LMPSA. Šale prakalbą, kurią labai gerai pasakė kalbėtojas, buvo įvairiausių pamarginimų, kuriuos išpildė moteris, bei ju vaikai. Prie kuopos prisirašė 11 naujų narių. Aukų surinko \$10.19.

Vasario 25 d. kalbėjo S. Michelsonas. Rengė prakalbą 22 kp. LMPSA. Šale prakalbą, kurią labai gerai pasakė kalbėtojas, buvo įvairiausių pamarginimų, kuriuos išpildė moteris, bei ju vaikai. Prie kuopos prisirašė 11 naujų narių. Aukų surinko \$10.19.

Vasario 25 d. kalbėjo S. Michelsonas. Rengė prakalbą 22 kp. LMPSA. Šale prakalbą, kurią labai gerai pasakė kalbėtojas, buvo įvairiausių pamarginimų, kuriuos išpildė moteris, bei ju vaikai. Prie kuopos prisirašė 11 naujų narių. Aukų surinko \$10.19.

Vasario 25 d. kalbėjo S. Michelsonas. Rengė prakalbą 22 kp. LMPSA. Šale prakalbą, kurią labai gerai pasakė kalbėtojas, buvo įvairiausių pamarginimų, kuriuos išpildė moteris, bei ju vaikai. Prie kuopos prisirašė 11 naujų narių. Aukų surinko \$10.19.

Vasario 25 d. kalbėjo S. Michelsonas. Rengė prakalbą 22 kp. LMPSA. Šale prakalbą, kurią labai gerai pasakė kalbėtojas, buvo įvairiausių pamarginimų, kuriuos išpildė moteris, bei ju vaikai. Prie kuopos prisirašė 11 naujų narių. Aukų surinko \$10.19.

Vasario 25 d. kalbėjo S. Michelsonas. Rengė prakalbą 22 kp. LMPSA. Šale prakalbą, kurią labai gerai pasakė kalbėtojas, buvo įvairiausių pamarginimų, kuriuos išpildė moteris, bei ju vaikai. Prie kuopos prisirašė 11 naujų narių. Aukų surinko \$10.19.

Vasario 25 d. kalbėjo S. Michelsonas. Rengė prakalbą 22 kp. LMPSA. Šale prakalbą, kurią labai gerai pasakė kalbėtojas, buvo įvairiausių pamarginimų, kuriuos išpildė moteris, bei ju vaikai. Prie kuopos prisirašė 11 naujų narių. Aukų surinko \$10.19.

Vasario 25 d. kalbėjo S. Michelsonas. Rengė prakalbą 22 kp. LMPSA. Šale prakalbą, kurią labai gerai pasakė kalbėtojas, buvo įvairiausių pamarginimų, kuriuos išpildė moteris, bei ju vaikai. Prie kuopos prisirašė 11 naujų narių. Aukų surinko \$10.19.

Vasario 25 d. kalbėjo S. Michelsonas. Rengė prakalbą 22 kp. LMPSA. Šale prakalbą, kurią labai gerai pasakė kalbėtojas, buvo įvairiausių pamarginimų, kuriuos išpildė moteris, bei ju vaikai. Prie kuopos prisirašė 11 naujų narių. Aukų surinko \$10.19.

Vasario 25 d. kalbėjo S. Michelsonas. Rengė prakalbą 22 kp. LMPSA. Šale prakalbą, kurią labai gerai pasakė kalbėtojas, buvo įvairiausių pamarginimų, kuriuos išpildė moteris, bei ju vaikai. Prie kuopos prisirašė 11 naujų narių. Aukų surinko \$10.19.

Vasario 25 d. kalbėjo S. Michelsonas. Rengė prakalbą 22 kp. LMPSA. Šale prakalbą, kurią labai gerai pasakė kalbėtojas, buvo įvairiausių pamarginimų, kuriuos išpildė moteris, bei ju vaikai. Prie kuopos prisirašė 11 naujų narių. Aukų surinko \$10.19.

Vasario 25 d. kalbėjo S. Michelsonas. Rengė prakalbą 22 kp. LMPSA. Šale prakalbą, kurią labai gerai pasakė kalbėtojas, buvo įvairiausių pamarginimų, kuriuos išpildė moteris, bei ju vaikai. Prie kuopos prisirašė 11 naujų narių. Aukų surinko \$10.19.

Vasario 25 d. kalbėjo S. Michelsonas. Rengė prakalbą 22 kp. LMPSA. Šale prakalbą, kurią labai gerai pasakė kalbėtojas, buvo įvairiausių pamarginimų, kuriuos išpildė moteris, bei ju vaikai. Prie kuopos prisirašė 11 naujų narių. Aukų surinko \$10.19.

Vasario 25 d. kalbėjo S. Michelsonas. Rengė prakalbą 22 kp. LMPSA. Šale prakalbą, kurią labai gerai pasakė kalbėtojas, buvo įvairiausių pamarginimų, kuriuos išpildė moteris, bei ju vaikai. Prie kuopos prisirašė 11 naujų narių. Aukų surinko \$10.19.

Vasario 25 d. kalbėjo S. Michelsonas. Rengė prakalbą 22 kp. LMPSA. Šale prakalbą, kurią labai gerai pasakė kalbėtojas, buvo įvairiausių pamarginimų, kuriuos išpildė moteris, bei ju vaikai. Prie kuopos prisirašė 11 naujų narių. Aukų surinko \$10.19.

Vasario 25 d. kalbėjo S. Michelsonas. Rengė prakalbą 22 kp. LMPSA. Šale prakalbą, kurią labai gerai pasakė kalbėtojas, buvo įvairiausių pamarginimų, kuriuos išpildė moteris, bei ju vaikai. Prie kuopos prisirašė 11 naujų narių. Aukų surinko \$10.19.

Vasario 25 d. kalbėjo S. Michelsonas. Rengė prakalbą 22 kp. LMPSA. Šale prakalbą, kurią labai gerai pasakė kalbėtojas, buvo įvairiausių pamarginimų, kuriuos išpildė moteris, bei ju vaikai. Prie kuopos prisirašė 11 naujų narių. Aukų surinko \$10.19.

Vasario 25 d. kalbėjo S. Michelsonas. Rengė prakalbą 22 kp. LMPSA. Šale prakalbą, kurią labai gerai pasakė kalbėtojas, buvo įvairiausių pamarginimų, kuriuos išpildė moteris, bei ju vaikai. Prie kuopos prisirašė 11 naujų narių. Aukų surinko \$10.19.

Vasario 25 d. kalbėjo S. Michelsonas. Rengė prakalbą 22 kp. LMPSA. Šale prakalbą, kurią labai gerai pasakė kalbėtojas, buvo įvairiausių pamarginimų, kuriuos išpildė moteris, bei ju vaikai. Prie kuopos prisirašė 11 naujų narių. Aukų surinko \$10.19.

Vasario 25 d. kalbėjo S. Michelsonas. Rengė prakalbą 22 kp. LMPSA. Šale prakalbą, kurią labai gerai pasakė kalbėtojas, buvo įvairiausių pamarginimų, kuriuos išpildė moteris, bei ju vaikai. Prie kuopos prisirašė 11 naujų narių. Aukų surinko \$10.19.

Vasario 25 d. kalbėjo S. Michelsonas. Rengė prakalbą 22 kp. LMPSA. Šale prakalbą, kurią labai gerai pasakė kalbėtojas, buvo įvairiausių pamarginimų, kuriuos išpildė moteris, bei ju vaikai. Prie kuopos prisirašė 11 naujų narių. Aukų surinko \$10.19.

Vasario 25 d. kalbėjo S. Michelsonas. Rengė prakalbą 22 kp. LMPSA. Šale prakalbą, kurią labai gerai pasakė kalbėtojas, buvo įvairiausių pamarginimų, kuriuos išpildė moteris, bei ju vaikai. Prie kuopos prisirašė 11 naujų narių. Aukų surinko \$10.19.

758 YPATOS, KURIE PABĖGO IŠ VIETU UZIMTŲ VOKIEČIŲ IR AUSTRŲ KARIUMENES.

Augščiau minėtos visos ypatos tapo atvežtos 2 d. sausio, 1917 m. ant laivo "New Amsterdam" per visiems gerai žinomą Amerikos Benklierį Henryką C. Zaro.

Laikė jo buvimo, pono Zaro, Lenkijoj ir Lietuvoj, labai daug žmonių dasižinojo apie jo mieri kelionės, atsilankė pas jį daug, kurie įdavė laiškus ir linkėjimus kad perduot giminėms gyvenantiems Amerikoje.

Visi tie adresai, žinios ir pasveikinimai nesutiltų šame laikrašty, jeigu p. Zaro panorėtų juos išdrukuoti, todėl visi kurie turite pažįstamus ar gimes ir norite dasižinoti, tuojaus kreipkitės ypatingai ar laišku žemniau nurodytu adresu:

HENRIKAS C. ZARO, Bankierius

Metropolitan Saving Bank Building,
No. 1 Third Ave., cor. 7th St., New York, City.

Nusipirk gerus ir tvirtus čeverkykus

Tėmyk, nes krautuvė perkrausčia nuo 109 Grand Street, po numeriu 157 Grand Street.

J. "ARTINAITIS,
157 GRAND ST.,
BROOKLYN, N. Y.

DYKAI! DYKAI!

Aš ištraukiu dantis be skausmo ir be jokių tiem kurie dantis traukia ir traukia tiem.

YVAS DARRAS
Visiškai be **Skausmo**

Ne kiekvienas dantistas moka apsielti su dantimis sukuriant atitinkamą, tankiai slėmusį pas specialia, Dr. Chas. Teschberg, yra geras dantistas kaip specialistas ir įvairiose atitinkamose dantistinėse ir ligoninėse. Informacijos dykai. Mano kabinas ir klinika yra 222 Varsojos gatvės 222 durimis. Visas darbas atliekamas. Kainos priimtinos. Mokestis ant gėdos. Geras ir kokybiškas varstymas įvairių reikalių.

Ofiso valandos: nuo 9 A. M. iki 9 P. M. Pėnyklos nuo 9 A. M. iki 6 P. M. Nedėliandis nuo 9 A. M. iki 1 P. M.

DR. CHAS. TESCHBERG, D. D. S. Lietuviškas Dantistas
500 Grand St., kampas Union Avenue, Brooklyn, N.Y.
Kalba Lietuviškai, Lenkiskai, Rusiskai
Telephone Stagg 3696.

ražančių" pas mumis Broo- Kolektorės mažai aukų su- klyno garsusis Liu- rinkę iš priežasčių komite- tkauskas. Kviestas jis buvo to nemokėjimo paskirstyti SLA. Apskričio. Esu girdė- joms vietas aukų rinki- jės daug visokių geresnių ir mui.

Kadangi aš buvau "Liet. Dienos" komitete, todėl pri- verstas esu paaiškinti, kaip tas atsitiko. Susirinkus "L. D.", pakelta klausimas, ar visų kolektorių garsinti pa- vardes. Tuo tarpu tuli ko- lektoriai paprašė jų vardų negarsinti. Komitetas nuta- rė visų kolektorių vardus negarsinti, išskiriant ty, kurie patys nemori. Tuo tar- pu sekretorius pranešė, kad jis pasiels taip, kaip jam geriaus patiks. Kiti komite- to nariai tam pasipriešino, bet jis savo žodi išpildė.

Kad mažai aukų surinkta, tai ne komitetas kaltas, kaip kad korespondentė išsitarė, bet bedarbė. Reikia atsimin- ti, kad čia per 8 mėnesius a- pie 60 nuosimčių darbininkų dirbo tik po vieną dieną i savaitę. Kiti irgi nedirbo pilno laiko. Tokiu būdu ir mažai aukoj.

Bereikalingas korespon- dentės nusiskundimas, kad mes pasiuntėme Marvillės merginas po stubas kolek- tuoti, o ne kur kitur. Visos vietos merginos buvo iš- siuntinotos į kitus miestus, o moteris pasiustos pas biz- nierius, nes jos turi didesnį įtekme. Kitos moteris taip- gi vaikštinėjo po stubas. Maryvilles kolektorių nega- lėjome kitur pastatyti, kaip tik pasiusti po stubas. Po ou kolektorių nevaikščiojo, išskiriant dviejų jaunų mer- gaečių, kurios atsisakė viena nuo kitos skirtis.

F. Skamaras.

Bereikalingas korespon- dentės nusiskundimas, kad mes pasiuntėme Marvillės merginas po stubas kolek- tuoti, o ne kur kitur. Visos vietos merginos buvo iš- siuntinotos į kitus miestus, o moteris pasiustos pas biz- nierius, nes jos turi didesnį įtekme. Kitos moteris taip- gi vaikštinėjo po stubas. Maryvilles kolektorių nega- lėjome kitur pastatyti, kaip tik pasiusti po stubas. Po ou kolektorių nevaikščiojo, išskiriant dviejų jaunų mer- gaečių, kurios atsisakė viena nuo kitos skirtis.

Bereikalingas korespon- dentės nusiskundimas, kad mes pasiuntėme Marvillės merginas po stubas kolek- tuoti, o ne kur kitur. Visos vietos merginos buvo iš- siuntinotos į kitus miestus, o moteris pasiustos pas biz- nierius, nes jos turi didesnį įtekme. Kitos moteris taip- gi vaikštinėjo po stubas. Maryvilles kolektorių nega- lėjome kitur pastatyti, kaip tik pasiusti po stubas. Po ou kolektorių nevaikščiojo, išskiriant dviejų jaunų mer- gaečių, kurios atsisakė viena nuo kitos skirtis.

Bereikalingas korespon- dentės nusiskundimas, kad mes pasiuntėme Marvillės merginas po stubas kolek- tuoti, o ne kur kitur. Visos vietos merginos buvo iš- siuntinotos į kitus miestus, o moteris pasiustos pas biz- nierius, nes jos turi didesnį įtekme. Kitos moteris taip- gi vaikštinėjo po stubas. Maryvilles kolektorių nega- lėjome kitur pastatyti, kaip tik pasiusti po stubas. Po ou kolektorių nevaikščiojo, išskiriant dviejų jaunų mer- gaečių, kurios atsisakė viena nuo kitos skirtis.

Bereikalingas korespon- dentės nusiskundimas, kad mes pasiuntėme Marvillės merginas po stubas kolek- tuoti, o ne kur kitur. Visos vietos merginos buvo iš- siuntinotos į kitus miestus, o moteris pasiustos pas biz- nierius, nes jos turi didesnį įtekme. Kitos moteris taip- gi vaikštinėjo po stubas. Maryvilles kolektorių nega- lėj

Levas Telėjus

"PATAMSIŲ GALYBĖ"

PENKIŲ AKTŲ DRAMA, PARAŠYTA LEVO TOLSTOJAUS

STATO SCENON L.S.S.A. 19 KUOPA
SUB., 10 d. KOVO-MARCH, 1917

McCADDIN HALL

Berry Street, tarpe 2-tros ir
3-čios gatvių. Brooklyne.

Lošime dalyvauja apie 35 ypato.

Pradžia 8-tą valandą vakare.
Ižanga 25c.; 50c.; 75c. ir \$1.00.

LSS. 19 KUOPA

VIETINĖS ŽINIOS.

Visi į McCaddin svetainę!

Subatoj, 10 d. kovo, visi vietos ir apielinkinių lietuvių privalo atsilankyti į McCaddin svetainę, kuri randasi ant Berry st., tarpe So. 2 ir 3 gatvių, nes ten bus perstatyta puikiausia penkių aktų drama "Patamsio Galybė". Dramą stato LSS. 19 kuopa. Lošime dalyvauja gabiausi vietos aktoriai, kaip tai: J. Kačergis, Stakauskiūtė, Sadauskienė ir kiti. Veikalas "Patamsio Galybė" bus su dainomis Pradžia 8 val. vakare; svetainė atdara 7:30 val. vakare.

3. kovo, McCaddin svetainėje, buvo vakaras "Harmonijos" choro. Sulošta operetė "Velnias Išradėjas". Žmonių susirinko pilna svetainė ir rengėjai turėjo pražaus pelno. Dailės žvilgsniu operetė atliktą gerai. Teisybė, buvo tulų trukumų, bet reikia atsiminti, kad lošime dalyvauja ne profesionalai, bet darbininkai, kuriems laikas nepavelija viską atsakančiai išmokyti.

Moterų demonstracija neįvyko.

Subatoj, 3 d. kovo, LMPs. 1 kuopa, sykiu su žydėmis moterims, norėjo surengti protesto demonstraciją prieš maisto brangumą. Lietuvių moterų prisirinko į New Plaza Hall gana daug, bet žydžių visiškai nebuvo, todėl ir demonstracija neįvyko.

Daugelis lietuvių moterų užsipuola ant LMPs. 1 kuopos narių, būk jos esą kaltos, kad neįvyko minėta demonstracija. Dalykas buvo

taip: mes pasikalbėjome su vietos žydžių moterų komitetu, kad surengus demonstraciją, bet nesikreipėme į centralį komitetą, nes tikėjome, kad viską atliks vietos skyrius. Nors vietos skyrius ir buvo pažadėjęs viską atlikti, bet nieko neveikė, todėl mes likome suvilto. Įsaku paaiškėjo, kad vietos žydžių komitetas ne taip norėjo demonstracijos, kaip pinigiskos paramos, t. y. kad mes prie jų pinigiskai prisidėtume.

Dabar bus susinota su centraliu komitetu ir jeigu tik bus galima, tuojaus surengsime demonstraciją. Apie tai savo laiką pranešim per "Laisvę".

A. Jurevičienė.

Nedėlio, 11 d. kovo, po Nr. 878 Driggs ave., Brooklyn, N. Y. (pas Jurevičius), bus susirinkimas LMPs. Pild. Komiteto. Pradžia 2 val. po pietų. Visos narės malonėkite atsilankyti, nes turime daug svarbių reikalų.

A. Jurevičienė.

Nedėlio, 11 d. kovo, G. J. Bartasčiaus svetainėje, 498 Washington st. New York City, bus prakalbos Liet. Politikos klubo. Pradžia 2 val. po pietų. Laikė šių prakalbų bus papiginta įstojimo mokeskis, todėl kurie norite prie klubo prisirašyti, pasi-naudokite progą.

Komitetas.

52ros kp. draugams.
LSS. 52 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks kovo 11 d. š. m. po numeriu 140 E. 19th St. N. Y. C. 2-ą valandą po piet. Draugai malonėkite pribūti į laiką, nes bus daug svarbių reikalų aptarti. Sekrt. A. Klimiute.

Pranešimas.

Tuojaus po velykų LSS. 19 kuopa statys scenoje veiklą "Žmogžudžiai". Biskupij vėliaus — "Erškėčių Taku". Meldžiame kitų draugysčių ir kuopų šių veiklų nesimokyti.

Komitetas.

So. Brooklyno lietuvių atyda.

Nedėlio, 11 d. kovo, Shedlowo svetainėje, 736 — 5rd ave., kampas 24th St., So. Brooklyn, bus prakalbos LSS. 20 kuopos. Kalbės L. Pruseika, ir kiti. Visi vietos ir apielinkinių lietuvių malonėkite atsilankyti, nes šiose prakalbose bus išnešta protestas prieš karę.

Komitetas.

Plačiai žinomas vietos ir apielinkinių lietuviams F. Svetikas nupirko fotografijų galeriją, kuri randasi po Nr. 795 Manhattan ave., Brooklyn, N. Y. Tai ta pati vieta, kur pirmiau laikė R. Krūčas.

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieškau Ziloraus Filtrauko. Pirmą gyvena New Yorko apygardoje ir dabar ten tebegyvena. Kai žinot malonėkite pranešti. O Masu, 6 Market and Delaware ave., Philadelphia, Pa. 16-18

Pajieškau pusbrolio Kazimiero Viskaičio ir Antano; paeina iš Suvalkų gub. Mariampolės pav. Freidso gmino, Garliavos parapijos, Stancijų kaimo; melžiu atsišaukti sykiu ir kitu pažįstamų: J. Jurevičius, 4 Smith st., Ansonia, Conn.

Pajieškau Vincento Gričaus, paeina iš Kauno gub., Šiaulių pav., Papišės par. Jonaičių sodžiaus, Girdėjų gyvena Rumford, Me. vėliaus išvažiavo Niagara Falls. Melžiu atsišaukti, Petras Gričius, 791 Washington st., New York City.

Pajieškau pusbrolio Antano Meškio, Kauno gub., Šiaulių pav., Kursinio miestelio. Metal atgal gyveno Brooklyn, N. Y. Turin labai svarbi reikala, malonėkite atsišaukti. O Adomavičiūtė, 201 Fairmount str., Fitchburg, Mass.

Pajieškau pussesterės sunaus Kazimiero Lekeko, Suvalkų gub., Lūdvinavo par. 3 metal atgal gyveno Worcester, Mass. Melžiu atsišaukti, arba kas žinot praneškite. A. Žebraitis, 117 So. 22nd st., Herrin, Ill.

PAS KOŽNĄ LIETUVI turi rasti knygetę "Paslaptys lošimo kazyrmis, arba vienas iš mierių prieš sukytę". Nomenykite, kad tai knygetė ir tik tam reikalinga, kuri kazyrmis. Jeigu kuris slaptybes visokias nežino, tai prisiskite stampų už 25c. ir gavo dažinote. Agentams perkant nemažiau už 50-tą nuošimtis. Persiskite šį avansinimą ras šv. Štandien: V. A. Meškinnas, 416 Hooper st., Brooklyn, N. Y.

REIKALINGA moteris (gaspadinė) pas našlį, šeimynai, kad laisvai nemazgi; stūboj darbo neaug; butu reikalinga prigriebti valgomų daiktų krautuveje. Darbas ant visados; apie išlygas praneškite per laišką: Simonas Pestynikas, 439 Main St., Bridgeport, Conn.

ANT PARDAVIMO puikus cigartoris, gerą vietą, biznis išdirbtas per 6 metus, randasi apgyvendintu lietuvių lenkų ir rusų. Parduoda už prieinamą kainą. Priežastis pardavimo — savininkas eina į didelį bižnį. Atsišaukite pas Bieliauską 119 Grand st. Brooklyn, N. Y. (20-23)

GERA PROGA dėl lietuvių ar lenkų tapti savininku. Parduoda duonų lepykla (bekerinė), biznis išdirbtas, įeigos nuo \$350.00 iki \$500.00 ant savaitės, nereikia išvažinėti ar išnešioti, jokio bargavimo arba knygyčių nėra, viskas eina už pinigų. Randasi stoko, milta ir kitų dalykų vertės ant \$1800.00, randa su bekeine, 60-60 raimais dėl gyvenimo, vietoj dėl laikymo vežimo \$53.00. Tas viskas kainuoja tik \$2500.00, už stakų duoda 30 dienų dėl išmokėjimo, taipgi, jeigu neturėtų visų pinigų, gali likti margiečių. Pirkite, o nesigaliosite.

Taipgi parduoda bucernę gerose vietos, randa pigi — \$25.00 su ruimais, biznis eina gerai, tarpe lenkų ir lietuvių, netoli nuo fabriko ir tirstat apgyvendintu. Kaina \$650.00. Ant pardavimo puikus namas 34 fadnilių verlas \$17000.00, galima pirkiti už \$12000.00, įmokant \$2000.00, namas pats per save trumpam laikui įsimoka. Ant pardavimo 3 saliniai, gerose vietose nuo \$800.00 iki \$3000.00; galima gauti visas informacijas per: S. YANKUS, Real Estate, 260 Warren st. Jersey City, N. J. (17-19)

REIKALINGAS KALVIS, kuris mokas ta darba. Atsišaukti šiuo adresu: Feldman, 165 Cook st., Brooklyn, N. Y. 17-18

REIKALINGAS KAMBARYS delei vieno vyro, pas blaivus žmones, Atsišaukti per laišką: Mr. K. Praktikauskas, 2 Hope st. Brooklyn, N. Y. 17-19.

REIKALINGAS apereiteris prie moteriškų koat'ų. Mokestis gera. Atsišaukite tuoj pas P. Shertwitis, 431 Lorimer st., B'klyn, N. Y. (18-9).

ANT PARDAVIMO Pajieškau kostumerių barberiu ir noriu parduoti savo barzdaskutėklą. Kas norėtų pirkti, tai pasiūkiu biškite, nes labai gera progą. Biznis išdirbtas ir labai gerą vietą. Pigu ant nedidelio paduro po 70 ir 80 dolerių. Yra 6 skutami kreslai ir vienas bolinis stalas. Barberiai gali gerai išmokyti bolisna gražiti. Taipgi yra maldynė su karštu vandeniu. Daug žmonių ateina mandyties. Vien tik iš maldynės galima padaryti po 3 ir 4 dolerius ant dienos.

Jeigu atsišauktis geras pusininkas, melžiu tuojaus atsišaukti. Biznis geras ir gerą vietą, puikiai išdirbtas. Tik nusiškubinti nupiekti, nes savininkas turi išvažinėti ant vairo už gaspadorių. Reikalingas geras barberis. Gera mokeskis. GALINIS D. VIDURINIS, Barberis, 224 Broadway, So. Boston, Mass. 18-20.

ANT PARDAVIMO puikus murtinis namas 5 šeimynom, 1 storas, po 4 kambarius ant floro su įtaisais, randa \$600, įmokėti \$500, kaina \$4900. Puikus medinis namas, 2 florai su 7 kambariais, lotas 25x100, kaina \$2000, įmokėti \$500. Parduoda 4 saliniai, kaina nuo \$300 iki \$3000. Dvi vietos labai tinkamos atidarymui salinui, apgyvendinta lietuvių ir lenkams. Pigiai parduoda bucernę ir 2 gro-ovėms. Mažos, fardos parduoda nuo \$500 iki \$1500. Kreipkitės šiuo adresu: B. A. ZINIS, Real Estate and Insurance Co. Ofisai: 287 Bedford ave. Tel. Greenpoint 3355

26 Court Str., Tel. Main 380. Brooklyn, N. Y. 18-20

ANT PARDAVIMO. Parduoda puikus namas 8 šeimynoms po 4 kambarius kiekvienam, lotas ant floro. Lotas 25x1000, randa \$600, kaina \$6000. Puikus murtinis namas 2 šeimynoms su 11 kambarių ir maldynėmis, randa neša \$400 kaina \$2700.

B. A. ZINIS, 287 Bedford ave., Brooklyn, N. Y. el. 3355 Greenpoint. Taipgi vedu visokias kriminališkas ir civiliškas provas darau visokių dokumentus, kontraktus, ir pardavimo aktus už prieinamiausią kainą. Rodas duoda dovanai, C. L. Fasullo, 26 Court st., Tel. 380 Main.

VALDISKAS ATSIŠAUKIMAS

Namai, farmos ir lotai arti fabriko ir netoli New Yorko. Pigiausios kainos \$10.00 rankpinigių, o likusius mokeskai pagal išgalę. Titulas savininkystės gvarantuotas. Uždarbis užtikrintas. Rašykite ar ypatiskai atsilankykite pas SLAVONIAN COMPANY, 309 Broadway, Room 210 E. New York, N. Y.

Reikalingi agentai kiekvienoj kolonijoj. KAS NORI ĮGYTI didelę krautuve, naujai įtaisyta, randasi gerą vietą arti kampo Van Dean str. ir Greenpoint ave. gyvavęs groseris per 27 metus. Labai paranki vieta dėl groserės arba aptiekos. Lenkai ir amerikoniai apgyvendinti. Klauskite pas B. Bloomfield bekerinę ir lončrūmų. 61 Greenpoint ave. Blissville, L. I. N. Y. 18-21

Specialistas vyrų, moterų, vaikų. Daktaras D. Wasserman, kuris pasekmingai gydo ligas pilvo, širdies, žarnų, nosies, gerklės, reumatizmo; neaukumus gumbo gydome be operacijos ir įvairias kitokias ligas, taipgi slaptas ligas. Mano gydymas yra pasekmingas. Jeigu kenčiate kokią nors ligą, tuojau klauskite mano rodo, kurią suteikiu dykai, taos galėsite eiti ant operacijos. Nenustokite vilčios, nepaisant kokią nebutų liga ir nepaisant kiek turjot daktarų, nes mano 32 metų pasekminga praktika ir su pagalba naujaušiu išradimų medicinos srity, aš galiu jums pagalbėti.

AS GYDAU PASEKMINGAI Apart mano ligos ir pasekmingos praktikos ir įrengimas mano ofiso įvairioms masinoms, duoda progą geriausiai išekzaminuoti ligonius. Apart įvairių masinių turime elektriškus aparatus, kurie turi didžiausią svarbą gydymui įvairiomis ligomis sergančių, kaip nervų liga ir kitokių, lygiais, galite matyti mano ofiso naujaušios mados masinas, kurias eia negalima aprašyti, dėl stokos vietos.

Nepareikite tokios progos, bet tuojau atleikite ir duokit save išekzaminuoti. ir gausite apžiūrą patarimą juos ligoj.

DAKTARAS D. WASSERMAN

1335 Arch Str. arti Broad St. Philadelphia Pa. Ofiso valandos: Kasdien nuo 10 iki 12; nuo 1 — 8 val. vakare; Šventadieniai: nuo 10 12 val. po pietų. Egzaminavimas dykai. Roda dykai. Kalbame lietuviškai.

SEKANTIEJI! AR NUSTOJOTE SVEIKATĄ IŠ PRIEŽASTIES LIGOS? Diena po dieni, metas po metu užsimanų gydymu sergančių žmonių. Persitvarkykite sau, kiek aš išgydžiau, kiek paliksimuau gyvenimui. Jeigu jums gyvenimas įdrėgio vartojant visokias gyduoles ir jaučiatės nuolat biogiškai tūmnet, nieko netaikdamos, kreipkitės pas gerai suprantantį daktarą ir specialistą DR. LEONARD LANDES Jis jus be pinigų patars, ką daryti, kad išgydėt gyvastį ir patikins apie ligą. Gydu per 20 metų visokias ligas su didžiausiomis pasekmėmis kaip tai: nusilpėjimą, užsikimšimą kraujo, pilvo, širdies, plaučių ir kitų. Dėl gydymo nervų ir lytiškų ligų turite visieną gerą žinomą elektriską aparatą N-spinduliu, per kurią matyt kiaušiai kume. Ne kiekvienas daktaras turi tokius aparatus, dėl to, kad labai branga. Chemiškas ištyrinėjimas šlapime. Neatididokite ant rytojaus, bet tuojau atleikite pas gerą žinomą: DR. LEONARD LANDES Ofiso val.: nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakare. Šventadieniai: nuo 10 v. ryto iki 4 val. po pietų. 140 E. 22nd St., Lexington ir 3rd Ave., New York City.

DENTISTAS

Gvarantuota ant 20 metų. Uždėjimas keperaitės 22 k. .... \$5.00. Užplombavimas 50 c. ir angėliai. Išvalymas ..... \$0.50. Nėplombavimas sukas ..... \$1.00. (Skandanti danti duok ištraukti ryte, o vakare apžiūrėt.)

Sanitary Dental Parlor
307 Bedford Ave. Tarpe 2-ros ir 1-mos gatvių. BROOKLYN, N. Y.

Edging In Crochet 60 Designs In Bock Form KOŽNA MOTERIS. Kurį žingėdau gražiu mezgimu būtinai turi v. šia naujiena ir reikalinga. Ka kova. Jūs telpa netik 60 fotografikų piešinių vėliausios mados, bet yra prie kiekvieno paveikslėlio aprašymas, kaip mesti, kad gražiai atrodytų. Geriausios nesulijimas, koks kada buvo. Tinka pradedantiems, nemokantiems ir mokantiems. Reikalauk tos knygos tuojau — standien. Kaina su persiuntimu tik 12c. PEARL LE MONDE, 165 Publicity Bldg. ST. LOUIS, Mo.

VALDISKAS ATSIŠAUKIMAS. Namai, farmos ir lotai arti fabriko ir netoli New Yorko. Pigiausios kainos \$10.00 rankpinigių, o likusius mokeskai pagal išgalę. Titulas savininkystės gvarantuotas. Uždarbis užtikrintas. Rašykite ar ypatiskai atsilankykite pas SLAVONIAN COMPANY, 309 Broadway, Room 210 E. New York, N. Y.

Reikalingi agentai kiekvienoj kolonijoj. KAS NORI ĮGYTI didelę krautuve, naujai įtaisyta, randasi gerą vietą arti kampo Van Dean str. ir Greenpoint ave. gyvavęs groseris per 27 metus. Labai paranki vieta dėl groserės arba aptiekos. Lenkai ir amerikoniai apgyvendinti. Klauskite pas B. Bloomfield bekerinę ir lončrūmų. 61 Greenpoint ave. Blissville, L. I. N. Y. 18-21

Specialistas vyrų, moterų, vaikų.

Daktaras D. Wasserman, kuris pasekmingai gydo ligas pilvo, širdies, žarnų, nosies, gerklės, reumatizmo; neaukumus gumbo gydome be operacijos ir įvairias kitokias ligas, taipgi slaptas ligas. Mano gydymas yra pasekmingas. Jeigu kenčiate kokią nors ligą, tuojau klauskite mano rodo, kurią suteikiu dykai, taos galėsite eiti ant operacijos. Nenustokite vilčios, nepaisant kokią nebutų liga ir nepaisant kiek turjot daktarų, nes mano 32 metų pasekminga praktika ir su pagalba naujaušiu išradimų medicinos srity, aš galiu jums pagalbėti.

AS GYDAU PASEKMINGAI Apart mano ligos ir pasekmingos praktikos ir įrengimas mano ofiso įvairioms masinoms, duoda progą geriausiai išekzaminuoti ligonius. Apart įvairių masinių turime elektriškus aparatus, kurie turi didžiausią svarbą gydymui įvairiomis ligomis sergančių, kaip nervų liga ir kitokių, lygiais, galite matyti mano ofiso naujaušios mados masinas, kurias eia negalima aprašyti, dėl stokos vietos.

Nepareikite tokios progos, bet tuojau atleikite ir duokit save išekzaminuoti. ir gausite apžiūrą patarimą juos ligoj.

DAKTARAS D. WASSERMAN

1335 Arch Str. arti Broad St. Philadelphia Pa. Ofiso valandos: Kasdien nuo 10 iki 12; nuo 1 — 8 val. vakare; Šventadieniai: nuo 10 12 val. po pietų. Egzaminavimas dykai. Roda dykai. Kalbame lietuviškai.

SEKANTIEJI!

AR NUSTOJOTE SVEIKATĄ IŠ PRIEŽASTIES LIGOS? Diena po dieni, metas po metu užsimanų gydymu sergančių žmonių. Persitvarkykite sau, kiek aš išgydžiau, kiek paliksimuau gyvenimui. Jeigu jums gyvenimas įdrėgio vartojant visokias gyduoles ir jaučiatės nuolat biogiškai tūmnet, nieko netaikdamos, kreipkitės pas gerai suprantantį daktarą ir specialistą DR. LEONARD LANDES Jis jus be pinigų patars, ką daryti, kad išgydėt gyvastį ir patikins apie ligą. Gydu per 20 metų visokias ligas su didžiausiomis pasekmėmis kaip tai: nusilpėjimą, užsikimšimą kraujo, pilvo, širdies, plaučių ir kitų. Dėl gydymo nervų ir lytiškų ligų turite visieną gerą žinomą elektriską aparatą N-spinduliu, per kurią matyt kiaušiai kume. Ne kiekvienas daktaras turi tokius aparatus, dėl to, kad labai branga. Chemiškas ištyrinėjimas šlapime. Neatididokite ant rytojaus, bet tuojau atleikite pas gerą žinomą: DR. LEONARD LANDES Ofiso val.: nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakare. Šventadieniai: nuo 10 v. ryto iki 4 val. po pietų. 140 E. 22nd St., Lexington ir 3rd Ave., New York City.

GERIAUSIA PIRMETVIŠKA UŽEIGA

GEO LASKEVICIA
771 BANK ST. Tel. 964-3
WATERBURY, CONN.

317-319 Grand St. Tel. 4179 Stagg
H. B. ROSENBERG, BROOKLYN, N. Y.
12 dideliu ir 12 mažų.
PRIETELIAI LIETUVIAI.

TEISINGIAUSIA IR GERIAUSIA LIETUVIŠKA

APTIEKA

Sutaisau receptus su didžiausia atyda, nežiūrint, ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai vienatinė lietuviška aptieka. Bostone ir Massachusetts valstijoj Gyduoliu gali gauti, kokios tik pasuly yra vartojamos. Gali reikalaut per laiškus, o aš prisijisiu per ekspresą.
K. AIDLAUSKAS.
Aptiekorius ir Savininkas
226 Broadway, kamp. C Street
SOUTH BOSTON, MASS.
Tel. So. Boston, 21014 ir 21013.

IOKUBAS KANCIERIUS

CAFE. Pakelivings priimam ko-nograziau-sia ir visados teisinga rodą.

TEISINGIAUSIA UŽEIGA
253 WYTHE AVE kamp. No. 1st St. BROOKLYN, N. Y.
Telephone Greenpoint 5311.

DR. I. A. LEVITT

SURGEON DENTISTAS
Skusams danti sustabdau antyk. Ištankis be jokio skausmo. Paklauskite, kas pas mane dantis talet.
221 So. 4th Street
Brooklyn, N. Y.

JOSEPH LIPMAN, M. D.

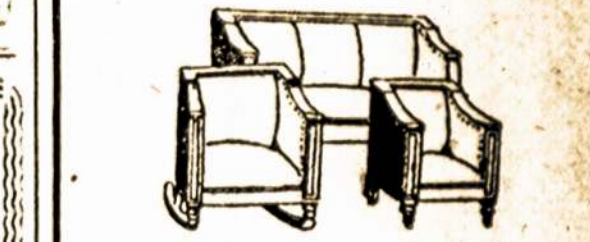
Specialistas moterų ligų
514 E. 50th St., New York, N. Y.
OFISO VALANDOS:
iki 10 val. ryto; nuo 1 iki 2 val. po piet ir nuo 7 iki 8 val. vakare.
Nedėliomis pagal sutartį.
Egzaminavimas DYKAI. Męs itatame ir pasakome visas ligas ir pa-
zelbtume. Iš kitur atvažiuojantiems la-
goniams parpišiamas vieta, rasi gydy-
si. Reikalui esant kreipkitės mes apžiūresime ir duosime prietelišką re-
dę. Patarnavimas visai pigus. Neat-
mirškite mano antrašo.
DR. J. LIPMAN
514 E. 50th St., NEW YORK, N. Y.
Kalbame lietuviškai.

TIKRA IR TEISINGA LIETUVIŠKA

Sutaisau receptu tikrai, są-
žiniškai, su didžiausia atyda,
nežiūrint iš kur jie butų gauti.
Patarimus duodu visiem ypatiskai
ir per laiškus dovanai. Gy-
duoles slunčiu ir visus kraštus
Amerikos, kas tik kokį parei-
kalauja, ir kokios tik yra var-
tojamos. Ypatinai užsiskau
visokių VAISTŲ NUO PLAU-
KŲ SLINKIMO, PLEISKANŲ
IR TT. NUO PLAUCIŲ, REU-
MATIZMO, KOSULIO, NUO
PERSALIMO, NUO SILPNŲ-
MO ŠIRDIES IR TT.
Kreipkitės prie manęs, o aš
užikirsiu, jog busit užganėdi-
ti.
F. KUDIRKA,
Lietuvių Aptieka ir Savininkas
64 GRAND ST.
Brooklyn, N. Y.

Fornišiai

Naujausios mados dideliam
pasirinkime, Lengviausios išly-
gos. Taipgi parduodame pjanus.

\$1.00 ANT
savaites

Pristatom į namus ir toli-
mas apielinkes, Jersey New
York, Central Brooklyn, Mas-
peth, ir tt.

MACYS & MARCIN
FURNITURE CO.

198-200 GRAND STREET
Tarpe Driggs ir Bedford ave's.
Brooklyn, N. Y.

K. Hensas

CAFE IR POOL ROOM
Ukumal laiką praleist.
Tai yra geriausia vieta
K. HENSAS
69 Gold St.,
BROOKLYN, N. Y.
Telephone: Main 7528.

Dr. H. Mendlowitz

271 Berry Street
Gydau ligonius įvairiomis ligomis,
o ypač mano specialė
tai moterų ligos.
Gerai įsitęykite adresą:
DR. H. MENDLOWITZ
271 Berry St., Brooklyn, N.Y.
Kampas So. 1-mos gatvės, 2

SUCEDYK PINIGUS IR SKAUSMĄ.

Bjauriausias skausmas danti
sustabdomas ant syk. ISTRAU-
KIMAS danties atliakamas be
mažiausio skausmo. Artistiškas
"bridge" ir "plate" darba atlie-
kamas mano moderniskame ofise
už prieinamą kainą.
DR. J. LIEBERMAN,
DENTISTAS,
408-410 So. 2nd St.,
Brooklyn, N. Y.
Telephone Stagg 3020.
Kalbame lietuviškai, Lenki-
kai ir rusiškai.

DR. DOBROVOLSKIS

Pirmos klasės CAFE.
Geriausi Gėrymai.

Taipgi suteikiu rodą visoki-
m atsitikimuose ir patarnauju
visokioms reikaluose.
A. DOBROVOLSKIS
577 Graham Ave.
cor. Skillman ave. Brooklyn, N. Y.

Rusiskoj kalboj knyga apie au-
tomobilų amata su klaus-
mais ir atsakimais, kas rei-
kalinga geram egzaminui.
Reikalinga šoferiams, mokiniams
ir automobilistams. Sutaisė
L. Tychnievičius. Kaina 75c.
su persiuntimu 80 c. Norintie
gali gauti ir anglišką kalboj.
Kainuoja su persiuntimu 80c.
Taipgi daug didesnę ir su
paveikslais angli kalboj \$1.60
L. TYCHNIEVICH,
231 W. 50 str. New York City